

SLR-X – 1

Seat
No.

--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)**

**History, Principles and Foundation of Physical Education and Olympic
Movements**

Day and Date : Thursday, 4-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
 - 3) **The candidate should read the original questions in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) The laws of learnings are
 - a) law of readiness
 - b) law of exercise
 - c) law of effect
 - d) above all
- 2) The trial and error learning theory was propounded by
 - a) Watson
 - b) Thorndike
 - c) Pavlov
 - d) Homer
- 3) The first time Olympic torch used in
 - a) 1890
 - b) 1928
 - c) 1910
 - d) 1932
- 4) In childhood, individuals behaviour is mostly influenced by
 - a) community
 - b) school
 - c) family
 - d) peer group
- 5) The father of modern Olympic is
 - a) Pear D Cubertien
 - b) Oliver Cotius
 - c) Arnest Cotius
 - d) Thorndike
- 6) Arjun award is given in
 - a) 29 July
 - b) 29 August
 - c) 29 September
 - d) 29 October
- 7) Dronacharya award is given to
 - a) Player
 - b) Coach
 - c) Team manager
 - d) None of these
- 8) The main office of Indian Olympic Association is in
 - a) Calcutta
 - b) Madras
 - c) Delhi
 - d) Punjab
- 9) Sociology is the study of
 - a) Science
 - b) Society
 - c) Politics
 - d) None of these
- 10) Culture refers to
 - a) Interwoven pattern of behaviour
 - b) Interrelationship of people
 - c) Traditions of society
 - d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

१) अध्ययनाचे नियम _____ आहेत.

अ) तयारीचा नियम

ब) सरावाचा नियम

क) परीणामाचा नियम

ड) वरील सर्व

२) चुका व शिका अध्ययन पद्धती _____ यांनी मांडली.

अ) वॉटसन

ब) थॉर्नडाईक

क) पॅवलोव्ह

ड) होमर

३) ऑलीम्पिक ज्योत प्रथम _____ मध्ये वापरली.

अ) १८९०

ब) १९२८

क) १९१०

ड) १९३२

४) बाल्यावस्थामध्ये वैयक्तिक वर्तणुकीचा जास्तीत जास्त प्रभाव _____ वर अवलंबून असतो.

अ) समाज

ब) शाळा

क) कुटुंब

ड) मित्र मंडळी

५) आधुनिक ऑलीम्पिकचे जनक _____ आहेत.

अ) पियर डी कुबर्टीन

ब) ऑलीव्हर कोटीअस

क) अर्नेस्ट कोटीअस

ड) थॉर्नडाईक

६) अर्जुन पुरस्कार _____ रोजी दिला जातो.

अ) २९ जुलै

ब) २९ ऑगस्ट

क) २९ सप्टेंबर

ड) २९ ऑक्टोबर

७) द्रोणाचार्य पुरस्कार _____ ला दिला जातो.

अ) खेळाडू

ब) मार्गदर्शक

क) संघ व्यवस्थापक

ड) यापैकी नाही

८) भारतीय ऑलीम्पिक संघटनेचे मुख्य कार्यालय _____ येथे आहे.

अ) कलकत्ता

ब) मद्रास

क) दिल्ली

ड) पंजाब

९) समाजशास्त्र हे _____ चा अभ्यास करते.

अ) शास्त्र

ब) समाज

क) राजकारण

ड) यापैकी नाही

१०) संस्कृती हे _____ शी संबंधित आहे.

अ) वर्तनाचा एकमेकातील साचा

ब) लोकाचे आंतरसंबंध

क) सामाजिक परंपरा

ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
History, Principles and Foundation of Physical Education and Olympic
Movements**

Day and Date : Thursday, 4-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Write the importance of following awards :
 - a) Arjun Award
 - b) Dronacharya Award
 - c) Rajiv Gandhi Khel Ratna Award
 - 2) What do you mean by growth and development ? Write physical and mental development in adolescence stage.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Describe the historical development of modern Olympic games.
 - 2) Explain the aims and objectives of physical education.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Describe the laws of learning.
 - 2) Explain the society and culture.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- 1) Explain the importance of physical education.
 - 2) Describe the learning curve.
 - 3) Describe para Olympic games.
 - 4) Explain the difference between male and female.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- १) खालील महत्वाच्या पुरस्काराचे वर्णन करा.
- अ) अर्जुन पुरस्कार
ब) द्रोणाचार्य पुरस्कार
क) राजीव गांधी खेलरत्न पुरस्कार
- २) वाढ व विकास म्हणजे काय ? पौगंडवस्थेतील शारीरिक व मानसीक विकास स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- १) आधुनिक ऑलीम्पिक स्पर्धांच्या ऐतिहासिक विकासाचे वर्णन करा.
- २) शारीरिक शिक्षणाची ध्येय व उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- १) अध्ययन नियमांचे वर्णन करा.
- २) समाज आणि संस्कृती विषयी सविस्तर माहिती स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) शारीरिक शिक्षणाचे महत्व स्पष्ट करा.
- २) अध्ययन वक्र वर्णन करा.
- ३) पॅरा ऑलीम्पिक खेळ स्पष्ट करा.
- ४) पुरुष-स्त्री सांगाड्यातील फरक स्पष्ट करा.
-

SLR-X – 2

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Anatomy, Physiology, Sports Medicine, Physiotherapy and
Rehabilitation

Day and Date : Saturday, 6-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives.

10

- 1) Contrast bath is recommended for
 - a) Treatment of wound
 - b) Reducing dislocated joint pain
 - c) Reducing swelling
 - d) None of these
- 2) Shoulder dislocation injuries are commonly associated with
 - a) Chess
 - b) Fencing
 - c) Judo
 - d) Cycling
- 3) Chronic sports injuries are treated using
 - a) Diathermy
 - b) Infrared
 - c) Ultrasound
 - d) Ultraviolet
- 4) The term doping is derived from _____ language dop.
 - a) America
 - b) Africa
 - c) Japan
 - d) India
- 5) Effects of short wave diathermy are
 - a) Relieves pain
 - b) Increase the amount of W.B.C.
 - c) Both a) and b)
 - d) None of these
- 6) Sprain is an injury to
 - a) Connective tissue
 - b) Bone
 - c) Muscle
 - d) Ligament
- 7) Sports injuries occur due to
 - a) Lack of knowledge
 - b) Improper sports training
 - c) Sports carelessness
 - d) All the above
- 8) Anabolic steroid affect directly
 - a) Brain
 - b) Lungs
 - c) Heart
 - d) Muscles
- 9) There are generally _____ types of massage.
 - a) Five
 - b) Six
 - c) Three
 - d) Ten
- 10) Hydrotherapy is given by using
 - a) ice
 - b) water
 - c) wax
 - d) Heat

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा.

१०

- 1) कॉन्स्ट्रास्ट बाध हे _____ साठी वापरली जाते.
 - अ) जखमावर उपचार
 - ब) सांधा निखळण्यातील वेदना कमी करणे
 - क) सुज कमी करणे
 - ड) यापैकी नाही
- 2) खांदा निखळणे सामान्यतः _____ शी संबंधित आहे.
 - अ) चेस
 - ब) तलवारबाजी
 - क) ज्युदो
 - ड) सायकलींग
- 3) क्रोनिक क्रीडा जखमा _____ द्वारे बऱ्या केल्या जातात.
 - अ) डायथर्मी
 - ब) इन्फ्रारेड
 - क) अतिसूक्ष्म लहरी
 - ड) अल्ट्रा व्हायलेट
- 4) डोपिंग हा शब्द _____ या भाषेतील डोप या शब्दापासून तयार झालेला आहे.
 - अ) अमेरिका
 - ब) आफ्रिका
 - क) जपान
 - ड) भारत
- 5) शॉर्टव्हेव डायथर्मीचा परिणाम हा _____ साठी होतो.
 - अ) वेदनाहरित
 - ब) पांढऱ्यापेशीचे प्रमाण वाढविणे
 - क) अ आणि ब दोन्ही
 - ड) यापैकी नाही
- 6) मुगळणे ही दुखापती _____ शी संबंधित आहे.
 - अ) जोडपेशी
 - ब) हाडे
 - क) स्नायु
 - ड) अस्थिबंधन
- 7) खेळातील इजा व दुखापती _____ मुळे होतात.
 - अ) खेळाचे ज्ञानाचा अभाव
 - ब) खेळाचे अयोग्य प्रशिक्षण
 - क) खेळात निष्काळजीपणा
 - ड) वरील सर्व
- 8) अॅनाबोलिक स्टेरॉइड प्रत्यक्षपणे _____ वर परिणाम करतात.
 - अ) मेंदू
 - ब) फुफ्फुसे
 - क) हृदय
 - ड) स्नायु
- 9) सर्वसाधारणपणे मसाजचे _____ प्रकार पडतात.
 - अ) पाच
 - ब) सहा
 - क) तीन
 - ड) दहा
- 10) जलचिकित्सा _____ च्या माध्यमातून दिले जाते.
 - अ) बर्फ
 - ब) पाणी
 - क) मेण
 - ड) उर्जा

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Anatomy, Physiology, Sports Medicine, Physiotherapy and
Rehabilitation**

Day and Date : Saturday, 6-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B : All questions are compulsory.

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain in detail need and importance of Anatomy and Physiology.
 - 2) Explain need and importance of Physiotherapy in detail.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Define Doping and explain types of doping.
 - 2) Explain effect of exercise on muscular system.
4. Answer the following question (**any one**). **15**
- 1) Explain in brief the electric therapy.
 - 2) Explain effect of exercise on digestive system.
5. Answer the following questions in brief (**any three**). **15**
- 1) Define sport medicine.
 - 2) Classification of massage
 - 3) Different types of injuries
 - 4) Principles of first aid.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) शरीरशास्त्र व शरीररचनाशास्त्र गरज व महत्व सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) भौतिक उपचार पद्धतीची गरज व महत्व सविस्तर लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) डोपिंग म्हणजे काय ते सांगून मादक पदार्थांचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) व्यायामाचा स्नायुसंस्थेवर होणारा परिणाम लिहा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक): 15
- 1) विद्युत थेरपी सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 2) व्यायामाचा पचन संस्थेवर होणारा परिणाम लिहा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- 1) क्रीडा वैद्यकशास्त्र म्हणजे काय ?
 - 2) मसाजचे वर्गीकरण
 - 3) विविध प्रकारचा दुखापती
 - 4) प्रथमोपचार तत्वे लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
Paper – III : PHYSICAL EDUCATION
Health Education and Environmental Studies

Day and Date : Tuesday, 9-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N. B. :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read the original question in English.**
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

10

- i) The birth of concept of environmental education through the social and national need started from _____
a) 2010 b) 1960 c) 1947 d) 1978
- ii) The water resource is _____
a) river b) lake c) well d) all above
- iii) The smoke of auto rickshaw is the effect of _____ pollution.
a) noise b) soil c) air d) water
- iv) There are _____ types of Natural resources.
a) eight b) two c) ten d) seven
- v) The intensity of noise is measured through _____ unit.
a) Litre b) Pound c) Decibel d) All above
- vi) Polluted water causes _____
a) Cholera b) AIDS c) Tuberculosis d) None of these
- vii) The aspect of balanced diet is _____
a) Carbohydrates b) Protein c) Vitamin d) All above
- viii) 'World Health Day' is celebrated on _____ day.
a) 7th April b) 7th June c) 7th February d) 7th March
- ix) A player needs _____ calories per day.
a) 1000 b) 4000 c) 1600 d) 7000
- x) 'AIDS day' is celebrated on _____ day.
a) 1st January b) 1st November c) 1st December d) 1st June

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) पर्यावरण शिक्षण संकल्पनेचा उगम सामाजिक व राष्ट्रीय गरजेतून _____ सालापासून सुरू झाला.
 अ) 2010 ब) 1960 क) 1947 ड) 1978
- ii) पाण्याचा स्रोत _____ हा आहे.
 अ) नदी ब) तलाव क) विहीर ड) वरील सर्व
- iii) अॅटो रिक्शाचा धूर _____ प्रदूषणाचा परिणाम आहे.
 अ) ध्वनि ब) भूमि क) हवा ड) पाणी
- iv) नैसर्गिक साधनसंपत्तीचे _____ प्रकार पडतात.
 अ) आठ ब) दोन क) दहा ड) सात
- v) ध्वनिची तीव्रता _____ उपकरणाने मोजली जाते.
 अ) लिटर ब) पौंड क) डेसिबल ड) वरील सर्व
- vi) प्रदूषित पाण्यामुळे _____ आजार होतो.
 अ) पटकी ब) एडस् क) क्षयरोग ड) यापैकी नाही
- vii) समतोल आहाराचा _____ हा घटक आहे.
 अ) पिष्टमय ब) प्रथिने क) जीवन सत्व ड) वरील सर्व
- viii) 'जागतिक आरोग्य दिन' _____ रोजी साजरा केला जातो.
 अ) 7 एप्रिल ब) 7 जून क) 7 फेब्रुवारी ड) 7 मार्च
- ix) खेळाडूला प्रतिदिन _____ कॅलरिजची आवश्यकता असते.
 अ) 1000 ब) 4000 क) 1600 ड) 7000
- x) एडस् दिन _____ दिवशी साजरा केला जातो.
 अ) 1 जानेवारी ब) 1 नोव्हेंबर क) 1 डिसेंबर ड) 1 जून

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
Paper – III : PHYSICAL EDUCATION
Health Education and Environmental Studies

Day and Date : Tuesday, 9-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

N. B. : 1) *All questions are compulsory.*
2) *The candidates should read the original question in English.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain how will you guide about personal hygiene.
 - ii) Write the detail information about communicable diseases in India.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain the effects of noise pollution on environment.
 - ii) What is water pollution ? Explain the bad effects of water pollution.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain the aims, objectives and principles of Health Education.
 - ii) State the causes of population explosion and explain its effects on environment.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Balanced diet.
 - ii) School Health Service.
 - iii) Indigestion of food.
 - iv) Obesity.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही **एक**): **15**
- i) वैयक्तिक आरोग्याबाबत मार्गदर्शन तुम्ही कसे कराल ते स्पष्ट करा.
- ii) भारतातील संसर्गजन्य रोगाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही **एक**): **15**
- i) ध्वनि प्रदूषणाचा पर्यावरणावरील होणारा परीणाम स्पष्ट करा.
- ii) जल प्रदूषण म्हणजे काय सांगून जल प्रदूषणाचे वाईट परिणाम स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही **एक**): **15**
- i) आरोग्य शिक्षणाची ध्येय, उद्दिष्टे आणि तत्वे स्पष्ट करा.
- ii) लोकसंख्या विस्फोटाची कारणे सांगून त्याचे पर्यावरणावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही **तीन**): **15**
- i) समतोल आहार.
- ii) शालेय आरोग्य सेवा.
- iii) अन्नाचे अपचन.
- iv) स्थूलपणा.
-

SLR-X-4

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Marathi Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

Instructions: 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- १) पाठ नियोजनावर _____ अवलंबून असते.
अ) वार्षिक व घटक नियोजन ब) घटक नियोजन
क) वार्षिक नियोजन ड) यापैकी नाही
- २) अज्ञाताकडून ज्ञानाकडे हे _____ या पद्धतीचे सूत्र मानले जाते.
अ) कथन ब) अवगामी
क) उदगामी ड) व्याख्यान
- ३) विद्यार्थ्यांकडून शुद्ध भाषेचा सराव करून घेणे हा उद्देश _____ चा आहे.
अ) गद्य अध्यापन ब) पद्य अध्यापन
क) व्याकरण अध्यापन ड) यापैकी नाही
- ४) _____ हे साहित्याची आवड निर्माण करण्याचे सर्वात उत्तम साधन आहे.
अ) परकीय भाषा ब) अन्यभाषा
क) राष्ट्रभाषा ड) मातृभाषा
- ५) अभ्यासक्रमाची मांडणी _____ अशी असावी.
अ) सोण्याकडून कठिणाकडे
ब) ज्ञानाकडून अज्ञाताकडे
क) मूर्ताकडून अमूर्ताकडे
ड) यापैकी नाही

P.T.O.

- ६) मराठी शिक्षकाचे उच्चार _____ असावेत.
- अ) शुद्ध व अस्पष्ट
ब) शद्ध व स्पष्ट
क) अशुद्ध व स्पष्ट
ड) यापैकी नाही
- ७) अध्यापनामध्ये _____ हे दृकश्राव्य साधन म्हणून वापरले जाते.
- अ) रेडिओ
ब) टेप रेकॉर्डर
क) नकाशे
ड) ग्रामोफोन
- ८) तोंडी प्रक्रिया प्राप्त होण्यासाठी केलेली कोणतीही विधाने म्हणजे _____ होय.
- अ) स्वाध्याय
ब) उदाहरण
क) विवेचन
ड) प्रश्न
- ९) पुढिलपैकी _____ हा अभ्यासक्रमाचा प्रकार आहे.
- अ) शिक्षण केंद्री
ब) ज्ञानकेंद्री
क) पायाभूत केंद्री
ड) यापैकी नाही
- १०) कथनाचे स्वरूप _____ असते.
- अ) रचनात्मक
ब) वर्णनात्मक
क) तुलनात्मक
ड) यापैकी नाही
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Marathi Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

Instruction : All questions are compulsory.

२. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
१) पद्य अध्यापन स्पष्ट करा.
२) मराठी शिक्षकाची पात्रता व गुण स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
१) लेखन व वाचन पद्धती स्पष्ट करा.
२) मराठी भाषा उद्देश स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
१) मौन वाचन स्पष्ट करा.
२) प्रणालीची यादी देवून स्वाभाविक प्रणाली स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
१) अध्यापन तंत्र विशद करा.
२) वार्षिक नियोजन स्पष्ट करा.
३) व्याकरण अध्यापन स्पष्ट करा.
४) शिक्षक संघटना माहिती लिहा.
-

SLR-X – 5

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Hindi Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

सूचना : १) प्रश्न क्र. १ अनिवार्य है। उसे पहले १५ मिनट में उत्तर पत्रिका के पृष्ठ क्र. ३ में लिखिए।

२) सभी सवालोंका जवाब लिखना अनिवार्य है।

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

१. निचे दिए सवालों के उचित पर्याय चुनिए।

१०

१) उपचारात्मक शिक्षा में _____ को अधिक महत्व दिया जाता है।

अ) अनुशासन ब) सहानुभुती क) मित्र ड) इनमें से नहीं

२) भुषण _____ काल के कवी थे।

अ) आदी काल ब) आधुनिक काल
क) रिती काल ड) भक्ती काल

३) दैनिक पाठ नियोजन _____ कार्य के सफलता की कुंजी है।

अ) व्यवस्थापन ब) मुल्यांकन क) नेतृत्व ड) अध्यापन

४) त्रिभाषा सूत्र की संकल्पना _____ ने सामने रखी है।

अ) कोठारी आयोग ब) माध्यमिक शिक्षा आयोग
क) डॉ. वेस्ट ड) महात्मा गांधी

५) डॉ. वेस्ट विधि में _____ को अधिक महत्व दिया जाता है।

अ) संभाषण ब) लेखन क) वाचन ड) इनमें से नहीं

६) प्रत्येक विषय की _____ अलग होती है।

अ) संरचना ब) रूपरेखा
क) पद्धति ड) इनमें से नहीं

P.T.O.

- ७) हिंदी काव्य में हास्यवाद के प्रवर्तक _____ माना जाता है।
अ) जयशंकर प्रसाद
ब) हरीवंशराय बच्चन
क) राजकुमार वर्मा
ड) सुमित्रानंदन
- ८) वार्षिक नियोजन करते समय _____ तत्व अधिक महत्वपूर्ण नहीं होता।
अ) उद्देश
ब) आशय का नियोजन
क) विद्यार्थी
ड) ऋतू
- ९) पाठ की _____ बताकर पाठ का समारोप किया जा सकता है।
अ) मुहावरे
ब) संबोध
क) तपशील
ड) मध्यवर्ती कल्पना
- १०) संभाषण प्रणाली को _____ के नामसे भी जाना जाता है।
अ) प्रश्नोत्तर प्रणाली
ब) गठन प्रणाली
क) समवाय प्रणाली
ड) नाट्य प्रणाली
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Hindi Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Marks :60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

२. निचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए। (कौनसा भी एक) : १५
- १) माध्यमिक पाठ्यक्रममें हिंदी का स्थान और महत्व स्पष्ट किजिए।
- २) व्याकरण का अध्यापन स्पष्ट किजिए।
३. निचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए। (कौनसा भी एक) : १५
- १) गद्य का अध्यापन विस्तृत में लिखिए।
- २) हिंदी शिक्षा की प्रणालियोंकी यादी देकर प्रत्यक्ष प्रणाली स्पष्ट किजिए।
४. निचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए। (कौनसा भी एक) : १५
- १) हिंदी शिक्षक की पात्रता बताकर गुणोंकी चर्चा किजिए।
- २) अध्यापन का सुत्र स्पष्ट किजिए।
५. निचे दिए गए सवालों के जवाब निम्न में लिखिए। (कौनसा भी तीन) : १५
- १) पाठ नियोजन स्पष्ट किजिए।
- २) मौन वाचन स्पष्ट किजिए।
- ३) हिंदी शिक्षा के उद्देश स्पष्ट किजिए।
- ४) हिंदी का स्थान स्पष्ट किजिए।
-

- 7) Teacher used teaching aids for _____
- a) making teaching interesting
 - b) making teaching within understanding level of students
 - c) making students alternatives
 - d) the sak of it's use
- 8) _____ is a quality of English teacher.
- a) Well informed
 - b) Objectivity
 - c) Good communicator
 - d) Above all
- 9) The passive skills are called so _____
- a) speaking
 - b) writing
 - c) speaking writing
 - d) listening reading
- 10) The film strip are the example of _____
- a) Audio aids
 - b) Visual aid
 - c) Audio visual aids
 - d) Above all

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – IV : Methodology of School Subject (English Method)

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

Instruction : All questions are compulsory.

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) Qualification and qualities of a English teacher. Discuss.
 - 2) List down the step in the lesson plan and explain how to teach prose lesson.

 3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) What are the visual aids ? Importance of Audio-visual aids in teaching and learning process.
 - 2) Explain the importance of English in present setup.

 4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) What are the different methods of teaching English.
 - 2) What is meant by unit test ? Explain the steps of construction test.

 5. Answer the following in brief (**any three**) : **15**
 - 1) Co-curricular activities.
 - 2) Importance of silent reading.
 - 3) Co-relation of English within the subject.
 - 4) Programmes of English Teacher Association.
-

SLR-X – 7

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Methods of Teaching School Subject – History Method

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory.**
iii) The Candidates should read the **original** questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative : **10**
- i) The father of history is called to _____
a) Herodotus b) Happold c) Carlyle d) Bark Hardt
 - ii) History includes _____ group.
a) Physics b) Social Sci. c) Psychology d) None of these
 - iii) History records _____ event.
a) Present b) Past c) Future d) Above all
 - iv) History is _____
a) Arts b) Science c) a) and b) d) None of these
 - v) The major types of History are _____
a) Two b) Three c) Four d) Five
 - vi) The main subject of studying History is _____
a) Human beings b) Animal c) Event d) Battle
 - vii) While teaching history subject it is co-related with _____ subject.
a) Language b) Geography c) Drawing d) Above all
 - viii) The structure of History subject is _____
a) One dimensional b) Two dimensional
c) Three dimensional d) Above all
 - ix) The value of History Education is _____
a) Cognitive b) National c) Social d) Above all
 - x) "Student tells the names of historical persons" is the specification of _____ objectives.
a) Knowledge b) Understanding c) Application d) Skill

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- i) इतिहास जनक _____ यास म्हटले जाते.
 अ) हेरॉडॉटस् ब) हेप्पोल्ड क) कार्लार्ईल ड) बर्क हार्ट
- ii) इतिहासाचा समावेश _____ या गटात होतो.
 अ) भौतिकशास्त्र ब) समाजशास्त्र क) मानसशास्त्र ड) यापैकी नाही
- iii) इतिहासात _____ घटनांची नोंद होते.
 अ) वर्तमानकालीन ब) भूतकालीन क) भविष्यकालीन ड) वरील सर्व
- iv) इतिहास _____ आहे.
 अ) कला ब) शास्त्र क) कला व शास्त्र ड) यापैकी नाही
- v) इतिहासाचे मुख्य प्रकार _____ आहेत.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- vi) इतिहास अभ्यासाचा मूळ विषय _____ आहे.
 अ) मानवप्राणी ब) प्राणी क) घटना ड) युद्ध
- vii) इतिहास विषयाचे अध्यापन करताना _____ विषयाशी समन्वय साधला जातो.
 अ) भाषा ब) भूगोल क) चित्रकला ड) वरील सर्व
- viii) इतिहास विषयाची संरचना _____ आहे.
 अ) एकमितिय ब) द्विमितिय क) त्रिमितिय ड) वरील सर्व
- ix) इतिहास शिक्षणाचे मूल्य _____ आहे.
 अ) बौद्धिक ब) राष्ट्रीय क) सामाजिक ड) वरील सर्व
- x) विद्यार्थी ऐतिहासिक व्यक्तींची नांवे सांगतो हे _____ या उद्दिष्टाचे स्पष्टीकरण आहे.
 अ) ज्ञान ब) आकलन क) उपयोजन ड) कौशल्य

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Methods of Teaching School Subject – History Method

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) **The Candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - i) What is History teachers organization ? Explain its contribution professional competencies.
 - ii) Illustrate the Maxims of teaching history.

3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - i) What is the history ? Explain the detail correlation of history with other school subject.
 - ii) Which are the methods of teaching history ? Illustrate the narration and source method of teaching history at Secondary School level.

4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - i) How will you make effective use of map and pictural in history teaching ?
 - ii) Explain the qualities and qualification of history teacher.

5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
 - i) Need and importance of history room
 - ii) Aim of teaching history
 - iii) Kinds of history
 - iv) Type of examination.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
- इतिहास शिक्षक संघटना म्हणजे काय ? विविध इतिहास संघटनांचे व्यावसायिक क्षमतेसाठी योगदान स्पष्ट करा.
 - इतिहास अध्यापनाची सुत्रे सोदाहरण स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
- इतिहास म्हणजे काय ? इतिहास विषयाचा इतर विषयाशी सहसंबंध स्पष्ट करा.
 - इतिहास अध्यापनाच्या विविध पद्धति कोणत्या ? माध्यमिक शाळ स्तरावर कथन पद्धति व आधार पद्धति कशी वापराल ते सोदाहरण स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
- इतिहास अध्यापनात नकाशा व चित्रे यांचा वापर प्रभावी करावा ते सविस्तर स्पष्ट करा.
 - इतिहास विषय शिक्षकाची गुणवैशिष्टे व पात्रता स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- इतिहास खोलीची गरज आणि महत्त्व
 - इतिहास अध्यापनाचे ध्येय
 - इतिहासाचे प्रकार
 - परीक्षांचे प्रकार.
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Method of Teaching School Subject – Geography Method

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- Instructions :**
- i) **All questions are compulsory.**
 - ii) **Candidates should read original questions in English.**
 - iii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- I) There are _____ type of learning experiences.
a) Five b) Four c) Three d) Two
- II) A design similar to original thing means
a) Board b) Tape recorder c) Model d) Radio
- III) Easily providing geographical information tool means
a) Charts b) Model c) Maps d) Pictures
- IV) The syllabus of geography subject is of
a) Definite objectives b) For one standard
c) One year d) Above all
- V) The following _____ examination system is useful for evaluating students skill.
a) Written b) Oral c) Practical d) None of the above
- VI) Indian received rain mostly from _____ winds.
a) South East b) North West c) South West d) North East
- VII) We can know the nature of earth by
a) Atlas b) Globe c) Map d) Above all
- VIII) The evaluation technique firstly originated in _____ country.
a) America b) Australia c) Europe d) Canada
- IX) There are _____ types of objective question particularly.
a) Five b) Four c) Three d) Six
- X) There are _____ regional division of India.
a) Two b) Three c) Four d) Five

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) अध्ययन अनुभवांचे _____ प्रकार पडतात.
 अ) पाच ब) चार क) तीन ड) दोन
- II) मुळ वस्तुची हुबेहुब आकृती म्हणजे _____ होय.
 अ) फळा ब) ध्वनिमुद्रक क) प्रतिकृती ड) रेडीओ
- III) भौगोलिक माहिती सहजरित्या देणारे साधन म्हणजे _____ होय.
 अ) तक्ते ब) प्रतिकृती क) नकाशे ड) चित्रे
- IV) भूगोल विषयाचा पाठ्यक्रम _____ असतो.
 अ) निश्चित उद्दिष्टांचा ब) एका इयत्तेसाठी क) एक वर्षाचा ड) वरील सर्व
- V) विद्यार्थ्यांच्या कौशल्याचे मूल्यमापन करण्यासाठी खालीलपैकी _____ परीक्षा पद्धति उपयुक्त ठरले.
 अ) लेखी ब) तोंडी क) प्रात्यक्षिक ड) यापैकी नाही
- VI) भारतात प्रामुख्याने पाऊस _____ वाऱ्यापासून पडतो.
 अ) आग्नेय ब) वायव्य क) नैऋत्य ड) ईशान्य
- VII) पृथ्वीचे स्वरूप समजण्यासाठी _____ चा वापर करतात.
 अ) नकाशा संग्रह ब) पृथ्वीगोल क) नकाशा ड) वरील सर्व
- VIII) मूल्यमापन तंत्राचा उदय _____ येथे झाला.
 अ) अमेरिका ब) आस्ट्रेलिया क) युरोप ड) कॅनडा
- IX) वस्तुनिष्ठ प्रश्नांचे प्रामुख्याने _____ प्रकार पडतात.
 अ) पाच ब) चार क) तीन ड) सहा
- X) भारतात _____ प्रादेशिक विभाग पडतात.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Method of Teaching School Subject – Geography Method**

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

- Instructions :**
- i) **All questions are compulsory.**
 - ii) **Candidates should read original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) State the qualities and qualifications of a good geography teacher.
 - II) State the use of globe.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the different types of test.
 - II) State the importance of models, graphs and chart in geography teaching.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the maxims of teaching geography with example.
 - II) What are the different methods of teaching geography ? Explain any two.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- I) Grammar of geography.
 - II) Geography teacher association.
 - III) Geography textbook.
 - IV) Geography room.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक) : १५
- I) चांगल्या भूगोल शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये व पात्रता लिहा.
 - II) पृथ्वीगोलाचे उपयोग सांगा.
३. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
- I) चाचणीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
 - II) भूगोल अध्यापनात प्रतिकृती, आलेख, तक्ते यांचे महत्त्व सांगा.
४. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : १५
- I) भूगोल अध्यापनाची सुत्रे सोदाहरण स्पष्ट करा.
 - II) भूगोल अध्यापनाच्या विविध पद्धति सांगून त्यापैकी दोन पद्धती स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- I) भूगोलाचे व्याकरण.
 - II) भूगोल शिक्षक संघटना.
 - III) भूगोलाचे पाठ्यपुस्तक.
 - IV) भूगोलाची खोली.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)**

Methods of Teaching School Subject – Economics Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory**.
iii) The candidates should read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- i) According to _____ the relation of economics under national property and its reasoning.
a) Adam Smith b) Marshall c) Robbins d) None of these
- ii) In Economics only _____ related work is been studied.
a) Money b) Trade c) Credit d) Business
- iii) In Economics knowledge of principles and theories of economics are _____ of economics.
a) aim b) objectives c) importance d) none of these
- iv) _____ method is psychological as well as scientific.
a) Problem solving b) Discussion c) Project d) Lecture
- v) By _____ method is no tress on student mind.
a) Deductive b) Inductive
c) Problem solving d) Project
- vi) According to Marshall the aim of teaching of economics is
a) Knowledge for the knowledge b) Guiding the person in social life
c) Both of a and b d) None of these
- vii) The author of the book "About Education" is
a) Prof. CEM Joud b) Prof. Pigou
c) M.P. Maffalt d) None of these
- viii) _____ should the questions.
a) Very easy b) Very hard c) Thinking type d) None of these

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Methods of Teaching School Subject – Economics Methodology**

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : i) **All questions are compulsory.**
ii) *The candidates should read the original question in **English**.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain the qualification and qualities of economics teacher.
 - ii) What are the various type of audiovisual aids ? How will you use in teaching economics ?
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) What are the different method of teaching economics ? Explain any one of them.
 - ii) What are the concept and scope of economics ?
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) What are the good characteristics of good text book of economics ?
 - ii) Explain the need and importance of teaching aids in Economics curriculum.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
- i) Business Economics
 - ii) Statistical Economics
 - iii) Wall paper
 - iv) Lesson plan of economics.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- अर्थशास्त्र शिक्षकाची गुणवैशिष्टे आणि अर्हता स्पष्ट करा.
 - दृक्श्राव्य साधनांचे प्रकार कोणते ? त्याचा अर्थशास्त्र अध्यापनात कसा वापर करता येईल.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- अर्थशास्त्र अध्यापनाच्या विविध पद्धति कोणत्या ? त्यापैकी एकाचे स्पष्टीकरण द्या.
 - अर्थशास्त्रातील संकल्पना व व्याप्तीचे वर्णन करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- अर्थशास्त्राच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची वैशिष्टे स्पष्ट करा.
 - अर्थशास्त्र अभ्यासक्रमामध्ये शैक्षणिक सहित्याची गरज आणि महत्व स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणताही तीन) : १५
- व्यावसायिक अर्थशास्त्र
 - सांस्थिकी अर्थशास्त्र
 - भित्ती पत्रक
 - अर्थशास्त्रचे पाठ टाचण.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017

PHYSICAL EDUCATION

Paper – IV : Method of Teaching School Subject – Science Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidates should read original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) _____ helps to effective science teaching.
a) Experiment b) Lecture c) Discussion d) None of these
- 2) _____ means to make relationship of one subject to another its teaching.
a) Correlation b) Concentric c) Unit d) None of these
- 3) Revision of previous knowledge is its _____
a) Introduction b) Statement of aim c) Presentation d) None of these
- 4) _____ is a quantitative technique of evaluation.
a) Observation b) Projective c) Self observation d) Exam
- 5) A store of experience under control of school for a student is _____
a) Evaluation b) Curriculum c) Teaching d) None of these
- 6) _____ is the father of project method.
a) Killpartric b) Russo c) Rojerse d) Armstrong
- 7) _____ planing is the first step of planing.
a) Unit b) Lesson c) Year d) None of these
- 8) Chart, graph are _____ aids.
a) non-projected b) projected c) a) and b) d) none of these
- 9) In demonstration method _____ principle is used.
a) concrete to abstract b) known to unknown
c) simple to complex d) none of these
- 10) The nature of science organisation is _____
a) Competition b) Exhibition c) Seminar d) All

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- १) _____ परिणामकारक शास्त्र अध्यापन होण्यास मदत होतो.
अ) प्रयोगशाळेमुळे ब) व्याख्यानामुळे क) चर्चेमुळे ड) यापैकी नाही
- २) एक विषय शिकवताना दुसऱ्या विषयाशी आवश्यक तेथे संबंध घालणे म्हणजे _____ होय.
अ) समवाय ब) समकेंद्र क) घटक ड) कोणतेही नाही
- ३) घेणाऱ्या पाठासंबंधित पूर्वज्ञान जागृत करण्यासाठी _____ केले जातो.
अ) प्रस्तावना ब) हेतूकथन क) विषय प्रतिपादन ड) यापैकी नाही
- ४) मूल्यमापन तंत्रापैकी _____ हे संख्यात्मक तंत्र आहे.
अ) निरीक्षण ब) अविष्कार क) आत्मपरिक्षण ड) परीक्षा
- ५) शाळेच्या नियंत्रणाखाली शिकणाऱ्याला प्राप्त होणाऱ्या सर्व अनुभवांचा साठा म्हणजे _____
अ) मूल्यमापन ब) अभ्यासक्रम क) अध्यापन ड) यापैकी नाही
- ६) प्रकल्प पद्धतीचा जनक _____ आहे.
अ) क्लिपर्ट्रीक ब) रूसो क) रॉजर्स ड) आर्मस्ट्रॉंग
- ७) नियोजनाची पहिली पायरी म्हणजे _____ नियोजन दोग्य.
अ) घटक ब) पाठ क) वार्षिक ड) यापैकी नाही
- ८) तक्ते, आलेख हे _____ दृक् साधने आहे.
अ) अप्रक्षेपित ब) प्रक्षेपित क) अ) आणि ब) ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ९) दिग्दर्शन पद्धती मध्ये _____ या तत्त्वाचा वापर केला जातो.
अ) मूर्ताकडून अमूर्ताकडे ब) ज्ञानाकडून अज्ञानाकडे
क) सोप्याकडून अवघडाकडे ड) कोणतेही नाही
- १०) शास्त्र मेळाव्याचे स्वरूप _____ प्रकारचे आहे.
अ) स्पर्धा घेतली जाते ब) प्रदर्शन राबविले जाते
क) परिसंवाद घेतला जातो ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION**

Paper – IV : Method of Teaching School Subject – Science Methodology

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B. : 1) ***All questions are compulsory.***
2) ***The candidates should read original question in English.***

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain the qualities of good text book of science.
 - 2) Describe the simplest but convenient science laboratory that you would have in ordinary school for teaching general science.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) What are the qualities of a science teacher ? Explain.
 - 2) State the importance of science fair and explain how will you organise science fair in your school.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) What are the maxims of teaching ? Explain with the help of examples.
 - 2) Describe briefly the various audio-visual aids that are employed in the teaching of science.
5. Answer the following questions (**any three**) : **15**
- 1) Remedial teaching
 - 2) Supervised study in science
 - 3) Heuristic method
 - 4) Unit plan.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १५
- १) विज्ञानाचा चांगल्या क्रमिक पुस्तकाचे गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - २) सर्व सामान्य शाळेमध्ये सामान्य विज्ञान शिकविण्यासाठीच्या साध्या व सोयीस्कर विज्ञान प्रयोग शाळेचे वर्णन करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १५
- १) शास्त्रशिक्षकाच्या अंगी कोणकोणते गुण विशेष असवित.
 - २) विज्ञान जात्रेचे महत्त्व सांगून विज्ञान जात्रेचे आयोजन तुमच्या शाळेत कसे कराल ते सांगा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १५
- १) अध्यापनाची सूत्रे कोणती ? सोदाहरण स्पष्टीकरण द्या.
 - २) विज्ञान अध्यापनात वापरण्यात येणाऱ्या दृक्श्राव्य साधनांचे विस्तृत वर्णन करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) उपचारात्मक अध्यापन
 - २) शास्त्रातील पथर्विक्षणात्मक अभ्यास
 - ३) स्वयंशोधन पद्धती
 - ४) घटक नियोजन.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Methods of Teaching School Subject – Mathematics Method

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions:** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** question are **compulsory**.
3) **Each** question carries **one** mark in Question No. **one**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer : **10**
- 1) While teaching profit and loss _____ eg. explain concept.
a) day to day life b) selling c) a and b both d) none of above
 - 2) _____ method teacher made a problem planning .
a) Discussion b) Heuristic c) Analytic d) Inductive
 - 3) Geometrical theorem teach _____ applying method.
a) Analytic synthesis b) Heuristic method
c) Student activity d) Easy to difficult
 - 4) _____ is one of the projected teaching aids.
a) Picture b) Charts c) Radio d) Model
 - 5) Teaching and learning is a _____ process.
a) Two way b) One way c) Only student d) Only teacher
 - 6) In unit planning _____ is one of the step.
a) Known to unknown b) Content anlysis
c) Listening d) Fundamental character
 - 7) Mathematic teacher develop his professional growth _____ is necessary.
a) News paper b) Workshop c) Seminar d) All the above
 - 8) Mathematic subject create _____ attitude.
a) Logical b) Calculation c) Aggression d) Ability
 - 9) If circle radius (R) 6, diameter is
a) 10 b) 8 c) 12 d) None of above
 - 10) Inductive method _____ apply teaching maximus.
a) Diagnostic test b) Particular to general
c) to create interest in Mathematics d) Concrete to abstract

P.T.O.

Seat No.	
-----------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Methods of Teaching School Subject – Mathematics Method**

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Max. Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Instruction : All question are compulsory.

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Where are different method in Mathematics ? Explain any two of them.
 - 2) Explain characteristic features of Mathematic text book.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) What is year plan ? Explain advantage of year plan.
 - 2) What is co-relation ? Explain Mathematics and other school subject.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain steps in Project method.
 - 2) Give importance of lesson plan and explain steps.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- 1) Need and importance supervised study.
 - 2) Advantage and disadvantage of analytic method.
 - 3) Advantage of discussion method.
 - 4) Teaching aid in mathematics.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) गणित अध्यापन पद्धती कोणकोणत्या आहेत ? कोणत्याही दोन पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.
 - २) गणिताच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) वार्षिक नियोजन म्हणजे काय ? वार्षिक नियोजनाचे फायदे सांगा.
 - २) समवाय म्हणजे काय ? गणिताचा व इतर विषयाशी असणारा सहसंबंध स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) प्रकल्प पद्धतीच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
 - २) पाठ राचण महत्व पायऱ्या, पाठा नियोजन आवश्यकता स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) पर्यवेक्षित अभ्यास गरज व महत्व स्पष्ट करा.
 - २) पृथ्यकरण पद्धती फायदे व तोटे स्पष्ट करा.
 - ३) चर्चा पद्धतीचे फायदे लिहा.
 - ४) गणित अध्यापनातील शैक्षणिक साधने याबद्दल लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.E.d. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Principle and Psychology of Physical Education

Day and Date : Thursday, 4-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
II) **All questions are compulsory.**
III) Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- 1) In positive transfer _____ effects in learning.
a) Incongenial b) Congenial c) Zero d) None of these
- 2) Surplus energy theory of play was propounded by
a) Karl Grosse b) Aristotle
c) Herbert Spencer d) Stenle Hall
- 3) The causes of individual difference is
a) Heredity b) Environmental
c) Sex difference and age d) Above all
- 4) Learning of subject helps to learn another subject is called _____ learning of transfer.
a) Positive transfer b) Negative transfer
c) Zero transfer d) None of these
- 5) Laws of learning is propounded by
a) Mc. Dougall b) Watson c) Karl Grosse d) Thorndike
- 6) Conditioned learning was propounded by
a) Thorndike b) Kohler c) Pavlov d) Gestalt
- 7) The following _____ factor affects on personality.
a) Heredity b) Environment
c) School and Family d) Above all

P.T.O.

- 8) In development process the terms 'gang-age' occurs
 a) Childhood b) Infancy c) Adolescence d) Adulthood
- 9) _____ age is depends upon the classification of bones.
 a) Chronological b) Anatomical c) Mental d) None of these
- 10) According to Aristotle, psychology means.
 a) Science of soul b) Science of behaviour
 c) Science of mind d) Science of Consciousness

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) धन संक्रमणात अध्ययनावर _____ परिणाम होतो.
 अ) प्रतिकूल ब) अनुकूल
 क) कोणताही परिणाम नाही ड) यापैकी नाही
- २) क्रीडेचा ज्यादा उत्साह शक्तीचा सिद्धांत _____ यांनी मांडला.
 अ) कार्ल गुस ब) ऑरिस्टाटल क) हर्बर्ट स्पेन्सर ड) स्टेन्ले हॉल
- ३) व्यक्तिभेद निर्माण होण्याचे कारण _____ आहे.
 अ) अनुवंश ब) वातावरण क) लिंग भेद व वय ड) वरील सर्व
- ४) एका विषयाच्या अध्ययनाचा दुसऱ्या विषयाच्या अध्ययनास मदत होते त्या अध्ययनास _____ म्हणतात.
 अ) धन संक्रमण ब) ऋण संक्रमण क) शून्य संक्रमण ड) या पैकी नाही
- ५) _____ यांनी अध्ययनाचे नियम मांडले.
 अ) मॅकड्युगल ब) वॅट्सन क) कार्ल गुस ड) थॉर्नडाईक
- ६) अभिसंधान अध्ययनाचे _____ यांनी प्रतिपादन केले.
 अ) थॉर्नडाईक ब) कोहलर क) पॅवलॉव ड) गेसटाल्ट
- ७) खालीलपैकी _____ घटकाचा व्यक्तिमत्त्वावर परिणाम होतो.
 अ) अनुवंश ब) वातावरण क) शाळा व कुटुंब ड) वरील सर्व
- ८) विकास अवस्थेत 'टोळी काळ' _____ अवस्थेत घडतो.
 अ) बाल्यावस्था ब) शैशावस्था क) कुमारवस्था ड) प्रौढावस्था
- ९) _____ वय हे हाडाच्या वर्गीकरणावर अवलंबून असते.
 अ) कालप्रणित ब) शारीरिक क) मानसिक ड) यापैकी नाही
- १०) ऑरिस्टॉटलच्या मतेमानसशास्त्र म्हणजे
 अ) आत्म्याचे शास्त्र ब) वर्तनाचे शास्त्र क) मनाचे शास्त्र ड) बोधात्मक शास्त्र

Seat No.	
-------------	--

B.P.E.d. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Principle and Psychology of Physical Education

Day and Date : Thursday, 4-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) *Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
 - 1) Explain the meaning terms-athletics and sports and game.
 - 2) Explain the surplus energy theory and catharsis theory of play.

3. Answer the following question (**any one**) : **10**
 - 1) Explain the aims and objectives of physical education.
 - 2) What is growth and development ? Explain the mental and physical development in childhood stage.

4. Answer the following question in brief : **8**
 - 1) Explain the insight learning theory.
 - 2) Explain the sex difference in male and female.

5. Answer the following question in brief : **12**
 - 1) Explain the concept of personality.
 - 2) Explain the importance of psychology in physical education.
 - 3) Explain the causes of individual difference.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) अॅथलेटिक्स आणि क्रीडा व खेळ या संज्ञाचा अर्थ स्पष्ट करा.
 - २) जादा उत्साह शक्ती सिद्धांत व भावना शुद्धीकरण क्रीडा सिद्धांत स्पष्ट करा ।
३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) शारीरिक शिक्षणाची ध्येय व उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
 - २) वाढ व विकास म्हणजे काय ? बाल्यावस्थेतील मानसिक व शारीरिक विकास स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) अध्यायनाची मर्मदृष्टीमूलक उपपत्ती स्पष्ट करा ।
 - २) स्त्री. पुरुष सांगाड्यातील फरक स्पष्ट करा ।
५. खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) व्यक्तिमत्व संकल्पना स्पष्ट करा ।
 - २) शारीरिक शिक्षणात मानसशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा ।
 - ३) व्यक्तिभेदाची कारणे स्पष्ट करा ।
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION

Paper – II : Organization and Administration of Physical Education

Day and Date : Saturday, 6-5-2017

Max. Marks : 50

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

N.B.: I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

II) **All questions are compulsory.**

III) The candidates should **read the original question in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose proper alternative :

10

- i) _____ length of the swimming pool for Olympic.
a) 20 m b) 50 m c) 25 m d) All above
- ii) If (6) six teams are participating in league tournament then number of matches will be
a) 10 b) 13 c) 15 d) 8
- iii) D.S.O. means
a) District School Officer b) District Sports Officer
c) Different Sports officer d) None of these
- iv) While conducting Physical Education Programme important facility is
a) Gymnasium b) Play ground and sports equipments
c) Swimming Pool d) All the above
- v) Formula of single knock out system is
a) $N + 1$ b) $N - 1$ c) $\frac{N(N - 1)}{2}$ d) $\frac{N(N + 1)}{2}$
- vi) 'National Sports Day' was celebrated
a) 30 August b) 29 January c) 29 August d) None of these
- vii) In _____ tournament team losses once become out of tournament.
a) Mixed b) Knockout c) League d) None of these
- viii) _____ is a chairman of college Gymkhana.
a) Director of Physical Education b) Physical Education Teacher
c) Principal d) None of these

P.T.O.

- ix) Duration of Budget prepared is
 a) 1 January to 31 December
 b) 7 June to 31 May
 c) 1 April to 31 March
 d) Above all
- x) Principles of organisation was introduced by
 a) C. B. Dubey
 b) Thomas Danis
 c) Professor Josef
 d) None of these

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) ओलंपिक करिता जलतरण तलावाची लांबी _____ असते.
 अ) 20 मी. ब) 50 मी. क) 25 मी. ड) वरील सर्व
- ii) साखळी पद्धतीमध्ये 6 (सहा) संघ सहभाग घेतले पर एकूण सामने संख्या _____ होते.
 अ) 10 ब) 13 क) 15 ड) 8
- iii) डि.एस.ओ. अर्थ
 अ) जिल्हा शाळेय अधिकारी ब) जिल्हा क्रीडाधिकारी
 क) डिफरेंट स्पोर्ट्स ऑफीसर ड) यापैकी नाही
- iv) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रम राबविताना _____ सर्वात महत्त्वाची सुविधा आहे.
 अ) व्यायामशाळा ब) मैदान आणि क्रीडासाहित्य
 क) जलतरण तलाव ड) वरील सर्व
- v) एकेरी बाद पद्धतीचे सूत्र _____ आहे.
 अ) $N+1$ ब) $N-1$ क) $\frac{N(N-1)}{2}$ ड) $\frac{N(N+1)}{2}$
- vi) 'राष्ट्रीय क्रीडा दिन' _____ या दिवशी साजरा करतात.
 अ) 30 ऑगस्ट ब) 29 जानेवारी क) 29 ऑगस्ट ड) यापैकी नाही
- vii) _____ या सामन्यामध्ये एखादा संघ हारल्यानंतर स्पर्धेच्या बाहेर जातो.
 अ) मिक्सड् ब) बाद क) साखळी ड) यापैकी नाही
- viii) महाविद्यालयाच्या जिमखान्याचा चेअरमन _____ असतो.
 अ) शारीरिक शिक्षण संचालक ब) शारीरिक शिक्षण शिक्षक
 क) प्राचार्य ड) यापैकी नाही
- ix) अंदाजपत्रक तयार करण्याचा कालावधी
 अ) 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर ब) 7 जून ते 31 मे
 क) 1 एप्रिल ते 31 मार्च ड) वरील सर्व
- x) नियोजनाची तत्त्वे _____ यांनी मांडली.
 अ) सी. बी. दुबे ब) थॉमस डॅनिस क) प्रोफेसर जोसेफ ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION**

Paper – II : Organization and Administration of Physical Education

Day and Date : Saturday, 6-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

N.B.: I) ***All questions are compulsory.***

II) ***The candidates should read the original question in English.***

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- i) What do you mean by organization and administration ? Explain the principles of organization.
 - ii) Write the types of tournaments and prepare a fixture of 14 teams of single knock-out tournament.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- i) Explain the importance of Gymnasium Hall in Physical Education.
 - ii) Explain in detail care and maintenance of sports equipment.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- i) Explain the need of extramurals.
 - ii) Write physical Education department at school level.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- i) Write about merits and demerits of knockout system.
 - ii) Care and maintenance of swimming pool.
 - iii) Importance of tournaments.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) नियोजन व व्यवस्थापनाचा अर्थ सांगून नियोजनाची तत्वे स्पष्ट करा.
 - ii) सामन्यांचे प्रकार लिहा व १४ संघाचे एकेरी बाद पद्धतीचे फिक्चर तयार करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमात व्यायामशाळेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 - ii) क्रीडा साहित्याची काळजी व निगा कशी राखावी हे स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **8**
- i) बहिर्गत सामन्यांची गरज स्पष्ट करा.
 - ii) शालेय पातळीवरील शारीरिक शिक्षण विभागाविषयी लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **12**
- i) बाद पद्धतीचे फायदे व तोटे लिहा.
 - ii) पोहव्याच्या तलावाची काळजी व निगा स्पष्ट करा.
 - iii) स्पर्धेचे महत्त्व.
-

SLR-X – 16

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Anatomy and Physiology

Day and Date : Tuesday, 9-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) **Neat** diagram must be drawn **where** necessary.
4) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- 1) Human heart is divided into _____ chamber.
a) three b) one c) four d) five
- 2) Find the odd man out.
a) Tongue b) Trachea c) Diaphragm d) Lungs
- 3) Formation of red blood corpuscles in the bone marrow is the function of
a) Heart b) Brain c) Liver d) Bone
- 4) _____ are the basic unit of which the nervous system is made and which carry out the functions of the nervous system.
a) Muscles b) Ear c) Nose d) Neurons
- 5) The _____ secreted by the salivary glands is fixed in the food in the mouth itself.
a) Saliva b) Pancreatic juice
c) Intestinal juice d) Bile
- 6) _____ brings the impure blood from all parts of the body back to the heart.
a) Veins b) Capillaries
c) Veins and capillaries d) None of these
- 7) _____ is a part of excretory system.
a) Heart b) Stomach c) Kidney d) Pancreas

P.T.O.

- 8) _____ system is responsible for digestion of food.
 a) Respiratory b) Digestive c) Excretory d) All the above
- 9) The skin of human body is divided in _____ layers.
 a) One b) Two c) Three d) Four
- 10) Insulin and glycogen Hormones are produced in _____
 a) Blood b) Pancreas c) Brain d) Above all

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) मानवी हृदयाचे _____ कप्पे पडतात.
 अ) तीन ब) एक क) चार ड) पाच
- २) विसंगती ओळखा.
 अ) जीभ ब) श्वासनलिका क) श्वासपरत्य ड) फुफ्फुस
- ३) हाडामध्ये जी पोकळी असते ती मध्ये लाल व रक्तपेशी तयार करण्याचे कार्य _____ करते.
 अ) हृदय ब) मेंदू क) यकृत ड) हाडे
- ४) _____ या चेतासंस्थेच्या रचनात्मक व कार्यात्मक घटक आहे.
 अ) स्नायू ब) कान क) नाक ड) चेतापेशी
- ५) लाळग्रंथीमधुन स्त्रवलेली _____ अन्नात मिसळण्याची क्रिया तोंडातच होते.
 अ) लाळ ब) स्वादुपिंडरस क) आंत्ररस ड) पित्त
- ६) _____ शरीराच्या भागांकडून अशुद्ध रक्त हृदयाकडे नेतात.
 अ) शिरा ब) केशिका
 क) शिरा आणि केशिका ड) यापैकी नाही
- ७) _____ हा भाग उत्सर्जन संस्थेशी निगडीत आहे.
 अ) हृदय ब) जठर क) मूत्रपिंड ड) स्वादूपिंड
- ८) _____ संस्था ही अन्नांच्या पचना संबंधी जबाबदार आहे.
 अ) श्वसन ब) पचन क) उत्सर्जन ड) सर्व
- ९) मानवी शरीराच्या त्वचेची _____ स्तरामध्ये विभागणी होते.
 अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार
- १०) इन्सूलिन व ग्लुकोजिन या हार्मोन्सची निर्माती _____ येथे होते.
 अ) रक्त ब) स्वादूपिंड क) मेंदू ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Anatomy and Physiology

Day and Date : Tuesday, 9-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Neat diagram must be drawn where necessary.**

3) **Candidates who intend to write their answer in *Marathi* are advised to read the *English* paper also.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**

1) Draw a diagram of Respiratory system, label the parts and explain the structure of respiratory system.

2) Explain types of muscular construction.

3. Answer the following questions (**any one**) : **10**

1) Draw a diagram of digestive system. Label the parts and explain how digestion of food takes place in small intestine.

2) Draw a diagram of long bone and explain general structure of long bone.

4. Answer the following question in brief : **8**

1) Functions of blood

2) Heart.

5. Answer the following question in brief : **12**

1) Skin

2) Structure of spinal cord

3) Function of brain.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) श्वसन संस्थेची सुबक आकृती काढा. भागांना नावे द्या आणि श्वसन संस्थेची रचना स्पष्ट करा.
- २) स्नायू आकुंचनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) पचन संस्थेची सुबक आकृती काढा. भागांना नावे द्या आणि लहान आतड्यात अन्नाचे पचन कसे होते ते स्पष्ट करा.
- २) लांब हाडाची सुबक आकृती काढा आणि लांब हाडांची सर्व साधारण रचना स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या : ८
- १) रक्ताचे कार्य
- २) हृदय.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या : १२
- १) त्वचा
- २) मज्जारज्जूची रचना
- ३) मेंदूचे कार्य.
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – IV : Rules of Games and Sports (Part – I)

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- I) Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.
 - II) **Neat** diagram must be drawn **where** necessary.
 - III) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

1. Choose the correct alternatives :

10

- I) _____ players are required to start the Handball match.
a) Five b) Seven c) Four d) Three
- II) _____ players make a Basketball team.
a) 12 b) 10 c) 8 d) 15
- III) Size of the Basketball board is
a) 1.60 × 1.70 M b) 1.80 × 1.05 M
c) 2.00 × 2.10 M d) None of these
- IV) The word 'Deuce' is related to _____ Game.
a) Table Tennis b) Lawn Tennis
c) Badminton d) Softball
- V) In Basketball after _____ fouls player become disqualified.
a) Five b) Two c) Three d) One
- VI) Marathon race distance is
a) 42.195 meter b) 10,000 m c) 15000 m d) 5000 m
- VII) The weight of Relay batton is
a) 40 gm b) 50 gm c) 65 gm d) 60 gm
- VIII) In 400 m track the width of lane is
a) 1.00 m b) 1.22 m c) 1.50 m d) 2.50 m
- IX) The length and width of Handball court is
a) 28 × 15 m b) 18 × 9 m c) 29 × 16 m d) 40 × 20 m
- X) In Basketball centre circle radius is
a) 3.60 m b) 1.22 m c) 1.80 m d) 2.50 m

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

10

- I) हॅन्डबॉल खेळाचा सामना सुरु करण्यासाठी कमीत कमी _____ खेळाडू मैदानात असले पाहिजेत.
 अ) पाच ब) सात क) चार ड) तीन
- II) _____ खेळाडूंचा बास्केटबॉल संघ बनतो.
 अ) १२ ब) १० क) ८ ड) १५
- III) बास्केटबॉल बोर्डचा आकार
 अ) 1.60 × 1.70 M ब) 1.80 × 1.05 M
 क) 2.00 × 2.10 M ड) यापैकी नाही
- IV) ड्यूस हा शब्द _____ खेळाशी संबंधित आहे.
 अ) टेबल टेनिस ब) लॉन टेनिस
 क) बॅडमिन्टन ड) सॉफ्टबॉल
- V) बास्केटबॉलमध्ये _____ प्रमादानंतर खेळाडूला अपात्र ठरवितात.
 अ) पाच ब) दोन
 क) तीन ड) एक
- VI) मेराथॉन रेसचे अंतर _____ असते.
 अ) ४२.१९५ मी. ब) १०,००० मी.
 क) १५००० मी. ड) ५००० मी.
- VII) रिले बॅटनचे वजन _____ आहे.
 अ) ४० ग्रॅम ब) ५० ग्रॅम क) ६५ ग्रॅम ड) ६० ग्रॅम
- VIII) ४०० मी. धावनमार्गाची रूंदी _____ असते.
 अ) १.०० मी. ब) १.२२ मी. क) १.५० मी. ड) २.५० मी.
- IX) हॅन्डबॉल मैदानाची लंबी व रूंदी
 अ) २८ × १५ मी. ब) १८ × ९ मी. क) २९ × १६ मी. ड) ४० × २० मी.
- X) बास्केटबॉलमध्ये मध्य वर्तुलाची त्रिज्या
 अ) ३.६० मी. ब) १.२२ मी. क) १.८० मी. ड) २.५० मी.

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – IV : Rules of Games and Sports (Part – I)**

Day and Date : Saturday, 13-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Draw a neat diagram of 400 m track with 90 m straight and find out the R.D.R. and M.R.
 - II) Explain the construction of cinder track.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Draw a neat diagram of the Basketball court with measurements and give the names of various area.
 - II) List the officials required for conducting kho-kho match. Explain in brief the duties of each officials.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- I) Write five hand signals for Hockey game.
 - II) List the officials required for conducting Athletic meet.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- I) Write the type of Swimming.
 - II) Batton exchange zone.
 - III) Basketball technical equipment.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तर लिहा (कोणताही एक) : **10**
- I) सरळची बाजू ९० मी. असलेल्या ४०० मी. धावणमार्गाची आखणी करा व त्याची धावण्याची आणि आखणीची त्रिज्या काढा.
 - II) सिंडर ट्रॅकची बांधणी (रचना) स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : **10**
- I) बास्केटबॉल मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नावे द्या.
 - II) खो-खो सामन्यासाठी लगणाऱ्या पंचाची यादी करून त्यांची कर्तव्ये लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **8**
- I) हॉकी खेलातील पंचाचे हात इशारे लिहा.
 - II) अॅथलेटिक्स स्पर्धेसाठी लगणाऱ्या पंचाची यादी लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **12**
- I) पोहण्याचे प्रकार लिहा.
 - II) बॅटन अदलबदल क्षेत्र.
 - III) बास्केटबॉल मधील तांत्रिक साहित्य.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – V : Advanced Coaching of Sports and Games

Day and Date : Tuesday, 16-5-2017

Max. Marks : 50

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.

II) **All** questions are **compulsory**.

III) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) Olympic Training Plan require _____
a) Three Months b) Six Months c) Four years d) One Year
- II) Coach qualification is _____
a) N.I.S. b) M.S. c) M.P.Ed. d) B.P.Ed.
- III) Ability to change the position is called _____
a) Speed b) Agility c) Power d) Strength
- IV) Set up skill is related to _____ Game.
a) Volleyball b) Football c) Softball d) Basketball
- V) Libero related to _____ Game.
a) Volleyball b) Football c) Handball d) Basketball
- VI) Fartlak training will develop _____
a) Balance b) Speed c) Endurance d) Power
- VII) Range of movement at the joint is called _____
a) Speed b) Endurance c) Flexibility d) Agility
- VIII) Positional play in football _____
a) Left in b) Corner c) Set up d) Cover
- IX) Fundamental skill of softball _____
a) Base running b) Pivot shot c) Penalty d) None of these
- X) Hang style technique is related to _____ event.
a) Sprint b) Swimming c) Broad jump d) Throw

P.T.O.

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – V : Advanced Coaching of Sports and Games

Day and Date : Tuesday, 16-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : I) **All questions are compulsory.**

II) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English paper also.**

2. Answer the following questions (**any one**) : 10
- I) List the fundamental skill of Basketball and analyse any three of them.
- II) How will you handle your player ? Explain.
3. Answer the following questions (**any one**) : 10
- I) Explain the meaning and components of physical fitness.
- II) Define coaching and explain the principles of coaching.
4. Answer the following in brief : 8
- I) Qualities of coach.
- II) Feeling and emotions in sports.
5. Answer the following in brief : 12
- I) Lead up games
- II) Positional play
- III) Need and importance of coaching.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : 10
- I) बॉस्केटबॉल मधील मूलभूत कौशल्याची यादी करून कोणत्याही तीन कौशल्याचे पृथकरण करा.
- II) तुम्ही तुमचे खेळाडू कसे हातालात ते स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : 10
- I) शारीरिक क्षमतेची व्याख्या लिहा व शारीरिक क्षमतेचे घटक स्पष्ट करा.
- II) मार्गदर्शनाची व्याख्या सांगून मार्गदर्शनाची तत्वे स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 8
- I) मार्गदर्शकाची गुणवैशिष्ट्ये
- II) खेळातील जाणीव व भावना
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. 12
- I) पूरक खेळ
- II) जागेवरील खेळ
- III) मार्गदर्शनाची गरज आणि महत्व.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – VI)
METHODOLOGY IN PHYSICAL EDUCATION**

Day and Date : Thursday, 18-5-2017
Time : 10.30 a. m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) "Batton" is related to _____
a) Kho-kho b) Volleyball c) Kabaddi d) Relay race
- 2) _____ is used in teaching aids.
a) Lecture b) Picture c) Command d) Above all
- 3) _____ types of preparation.
a) Two b) Three c) Four d) One
- 4) Which is the last step of specific lesson in physical education ?
a) Question method b) Recreation part
c) Teaching part d) Dismissal
- 5) Teaching is a _____ process.
a) Natural b) Artificial c) New d) Old
- 6) Giving the knowledge and information to other person is called
a) Teaching b) Study c) Education d) Above all
- 7) _____ method is used for the publicity.
a) Exhibitions b) Demonstration c) Rallie d) Above all
- 8) _____ is the teaching method.
a) Lecture b) Command c) Observation d) Above all
- 9) _____ is the first step of physical education lesson.
a) Warming up b) Roll call c) Teaching part d) Recreation
- 10) Presentation is a _____
a) Technique b) Skill c) Art d) Above all

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- 1) “बॅटन” हे _____ शी संबंधित आहे.
1) खो -खो 2) व्हॉलीबॉल 3) कबड्डी 4) रिले
- 2) _____ याचा शैक्षणिक साधने म्हणून वापर करतात.
1) व्याख्यान 2) चित्रे 3) आदेश 4) वरील सर्व
- 3) पूर्व तयारीचे _____ प्रकार आहेत.
1) दोन 2) तीन 3) चार 4) एक
- 4) शारीरिक शिक्षणाच्या विशेष पाठाची शेवटची पायरी कोणती ?
1) प्रश्न पद्धती 2) मनोरंजनाचा भाग
3) शिकवण्याचा भाग 4) विसर्जन
- 5) अध्यापन ही _____ प्रक्रिया आहे.
1) नैसर्गिक 2) कृत्रिम 3) नवीन 4) जूनी
- 6) ज्ञान व माहिती दुसऱ्याचा सांगणे म्हणजे _____
1) अध्यापन 2) अभ्यास 3) शिक्षण 4) वरील सर्व
- 7) प्रसिद्धीसाठी कोणत्या पद्धतीचा वापर करतात ?
1) प्रदर्शन 2) प्रात्यक्षिक 3) मिरवणूक 4) वरील सर्व
- 8) खालीलपैकी कोणती अध्यापन पद्धती आहे ?
1) व्याख्यान 2) आदेश 3) परीक्षण 4) वरील सर्व
- 9) शारीरिक शिक्षण पाठाची पहिली पायरी कोणती ?
1) उत्तेजक हालचालि 2) हजेरी
3) शिकवण्याचा भाग 4) मनोरंजन
- 10) प्रस्तुतीकरण ही एक _____ आहे.
1) तंत्र 2) कौशल्या 3) कला 4) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – I) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – VI)
METHODOLOGY IN PHYSICAL EDUCATION

Day and Date : Thursday, 18-5-2017
Time : 10.30 a. m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English paper also.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) What do you mean by method of teaching ? Describe any two of them.
II) List the effective steps of teaching physical education and explain them.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the scope and importance of presentation technique.
II) What do you mean by lesson plan ? Explain the steps of specific lesson of physical education.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) Write the methods of publicity.
II) Explain the steps of general lesson in physical education.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- I) Explain the two part of computer given below :
- 1) Keyboard 2) Mouse
3) Printer 4) Monitor
- II) Explain the “simple to complex method” with example.
III) Explain the need of publicity in physical education.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- 1) अध्यापन पद्धती म्हणजे काय ? कोणत्याही दोन पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.
 - 2) शारीरिक शिक्षणाच्या प्रभावी पायऱ्या कोणत्या हे स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- 1) प्रस्तुतीकरणाच्या तंत्राची व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा.
 - 2) पाठ योजना म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षणाच्या विशेष पाठाच्या पायऱ्यांचे सविस्तर वर्णन करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- 1) प्रसिद्धीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या पद्धतीचे वर्णन करा.
 - 2) शारीरिक शिक्षणाच्या सामान्य पाठाच्या पायऱ्यांचे सविस्तर वर्णन करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- 1) खालीलपैकी संगणकाच्या कोणत्याही दोन भागांचे वर्णन करा.
 - 1) कीबोर्ड
 - 2) माऊस
 - 3) प्रिंटर
 - 4) मोनिटर
 - 2) “सोप्याकडून अवघडाकडे” या पद्धतीचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करा. १०
 - 3) शारीरिक शिक्षणामध्ये प्रसिद्धीची गरज स्पष्ट करा.
-

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- i) 'आस' या धातुपासून _____ शब्द बनल आहे.
अ) प्राणायाम ब) आसन क) प्रत्याहार ड) वरीलपैकी नाही
- ii) शुद्धीक्रीया
अ) धौती ब) बस्ती क) नेती ड) वरील सर्व
- iii) विशिष्ट हेतूने विशिष्ट पद्धतिने शरीर अंतिम स्थितित आणणे म्हणजे
अ) आसन ब) प्रत्याहार क) प्राणायाम ड) वरीलपैकी नाही
- iv) 'बंध' हा शब्द _____ शी संबंधित आहे.
अ) उद्दीयान बंध ब) जालंधर बंधा क) मूलबंध ड) वरील सर्व
- v) आंतरविद्यापीठ (आखील भारतीय) योगा स्पर्धेता ऐच्छिक आसनाचा कालावधी _____ असतो.
अ) २० सेकंद ब) ३० सेकंद क) ६० सेकंद ड) यापैकी नाही
- vi) अष्टांगयोगामध्ये _____ अंगे आहेत.
अ) सात ब) पाच क) दहा ड) आठ
- vii) श्रीकृष्णाने अर्जुनास रणभूमीवर _____ सांगितला.
अ) हठयोग ब) कर्मयोग क) जपयोग ड) यापैकी नाही
- viii) योग हा संस्कृति शब्द _____ पासून बनल आहे.
अ) युज ब) मोक्ष क) कर्मसु ड) वरीलपैकी नाही
- ix) एखाद्या गोष्टीवर कांही कालाकरीता चित्त एकाग्र करणे म्हणजे
अ) समाधि ब) ध्यान क) धारणा ड) वरीलपैकी नाही
- x) शुद्धीक्रीयाचा प्रकार
अ) यम ब) आसन क) प्रत्याहार ड) त्राटक

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Yoga Education**

Day and Date : Friday, 5-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Explain in detail japyoga and hatayoga with reference to physical education.
 - ii) Define the yoga and explain the aim and importance in the field of physical education.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Give the list of pranayam and explain in three of them.
 - ii) Explain the Ashtangyog.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Write in detail of Shudhikriyas.
 - ii) Write difference between yogic exercises and physical exercises.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Bandha and Mudra.
 - ii) Stress and Meditation.
 - iii) Sports and yoga.
 - iv) Yoga competition at school level.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- i) जपयोग आणि हठयोग यांचा शारीरिक शिक्षणाशी संदर्भ स्पष्ट करा.
 - ii) योगाची व्याख्या सांगून शारीरिक शिक्षणाच्या क्षेत्रामध्ये त्याचे ध्येय व महत्त्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- i) प्राणायामाची यादी करून त्यापैकी तीनहीचे स्पष्टीकरण करा.
 - ii) अष्टांगयोग स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- i) शुद्धीक्रीया सविस्तर लिहा.
 - ii) योगिक व्यायाम आणि शारीरिक व्यायामातील फरक लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- i) बंध आणि मुद्रा
 - ii) ताणतणाव आणि ध्यान
 - iii) योगा आणि क्रीडा
 - iv) शालेय स्वरावर योगा स्पर्धा.
-

SLR-X – 21

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
**Educational Technology and Methods of Teaching in Physical
Education**

Day and Date : Monday, 8-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) Figures to the **right** indicate **full** marks.
4) Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read in **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- 1) For effective teaching _____ is essential.
a) Time
b) Entertainment
c) Management
d) Teaching method
- 2) While showing demonstration student required _____ position.
a) Skill
b) Stand it easy
c) Attention
d) None of above
- 3) Ground marking is _____
a) Technical preparation
b) Tactical preparation
c) Lesson plan
d) All of these
- 4) _____ is the first step of physical education lesson.
a) Drill
b) Warming up
c) Roll call
d) Above all
- 5) Taperecorder is _____ aid.
a) Visual
b) Audio-visual
c) Audio
d) None of these
- 6) Micro teaching was initiated in _____ at America.
a) 1963
b) 1967
c) 1990
d) 1863
- 7) Command are _____ types.
a) one
b) two
c) three
d) five
- 8) To develop teaching skill and effectiveness are the objectives of _____.
a) Teaching
b) Teaching aid
c) Micro teaching
d) None of these
- 9) Rhythmic movement develop _____ ability.
a) Flexibility
b) Technical
c) Psychological
d) None of these
- 10) Teaching is _____ process.
a) Natural
b) Artificial
c) New
d) Old

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) अध्ययन परिणामकारक होण्यासाठी _____ ची गरज असते.
 अ) वेळ ब) मनोरंजन क) नियोजन ड) अध्ययन पद्धत
- २) प्रात्यक्षिक दाखवताना विद्यार्थी _____ अवस्थेत उभे असवित.
 अ) कौशल्य ब) आरामसे
 क) सावधान ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- ३) मैदान आखणी _____
 अ) तांत्रिक तयारी ब) डावपेच तयारी क) पाठ टाचण ड) वरील सर्व
- ४) शारीरिक शिक्षणाच्या पाठाची पहिली पायरी _____ आहे.
 अ) कवायत ब) उत्तेजक हालचाली
 क) हतेरी व निरीक्षण ड) वरील सर्व
- ५) टेपरेकॉर्डर हे _____ साधन आहे.
 अ) दृक ब) दृक-श्राव्य क) श्रवण ड) यापैकी नाही
- ६) सुक्ष्म अध्यापनाची सुरुवात सन _____ साली अमेरिकेत झाली.
 अ) १९६३ ब) १९६७ क) १९९० ड) १८६३
- ७) आदेशाचे _____ प्रकार आहेत.
 अ) एक ब) दोन क) तीन ड) पाच
- ८) अध्यापनाची कौशल्ये विकसित करणे व परिणामकता प्राप्त करणे ही _____ ची उद्दिष्टे आहेत.
 अ) अध्यापनाची ब) शैक्षणिक साधन
 क) सुक्ष्म अध्यापनाची ड) यापैकी नाही
- ९) लयबद्ध हालचाली ने _____ क्षमतेचा विकास होतो.
 अ) लवचिकता ब) तांत्रिक
 क) मानसशास्त्रीय ड) यापैकी नाही
- १०) अध्यापन ही _____ प्रक्रिया आहे.
 अ) नैसर्गिक ब) कृत्रिम क) नवीन ड) जूनी

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
**Educational Technology and Methods of Teaching in Physical
Education**

Day and Date : Monday, 8-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

- N.B. :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **Figures to the right indicate full marks.**
 - 3) **Candidate who intend to write their answer in Marathi are advised to read in English paper also.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) What do you mean by method of teaching ? Describe any two.
 - 2) Explain the steps of general lesson in Physical Education.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) Use of audio-visual aids in Physical Education – Explain with example.
 - 2) What is personal preparation and why it is necessary ?
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
 - 1) Explain micro teaching in Physical Education.
 - 2) Write difference between formal and informal education.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
 - 1) Command
 - 2) Meaning of education and education technology
 - 3) Lesson plan
 - 4) Method of teaching.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) अध्यापन पद्धती म्हणजे काय ? कोणत्याही दोन पद्धतींचे सविस्तर वर्णन करा.
 - २) शारीरिक शिक्षणाच्या सामान्य पाठाच्या पायऱ्यांचे सविस्तर वर्णन करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) शारीरिक शिक्षणात दृक्श्राव्य साधनांचा उपयोग उदा. सह स्पष्ट करा.
 - २) वैयक्तिक तयारी म्हणजे काय ? वैयक्तिक तयारीची आवश्यकता सांगा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) शारीरिक शिक्षणातील सुक्ष्म अध्यापन स्पष्ट करा.
 - २) औपचारिक व अनौपचारिक शिक्षण फरक स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) आदेश
 - २) शिक्षण व शैक्षणिक तंत्रज्ञान अर्थ
 - ३) पाठ नियोजन
 - ४) अध्यापन पद्धती.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION**

Organization, Administration and Sports Management (Paper – III)

Day and Date : Friday, 12-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N. B. :** I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
II) **All questions are compulsory**.
III) The candidates should read **original** question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer : **10**
- I) If four teams are participating in League tournament then number of matches will be _____
a) Eleven b) Six c) Five d) None of these
- II) _____ is the secretary of school sports organizing committee.
a) District sports officer b) Physical education teacher
c) Head master d) Taluka sports officer
- III) School should care of _____ sports facility.
a) Library b) Play ground
c) Research wing d) None of these
- IV) _____ is the type of sports tournament.
a) Knock out b) League
c) Combination system d) Above all
- V) Intercollegiate matches are organized by _____
a) Head master b) Registrar
c) Principal d) None of these
- VI) Intramural competition conducted within the player of _____
a) Among two institution b) Among more than two institution
c) Same institution d) None of these
- VII) For physical education programme important facilities is _____
a) Play ground b) Swimming pool
c) Gymnasium d) Above all
- VIII) _____ is the essential to purchase sports equipment.
a) Quotation b) Equipment list
c) Permission of institution d) Above all

- IX) Type of tournament is _____
 a) Intramural b) Extramural c) a) and b) d) None of these
- X) The medical examination of school student is done through _____
 a) Principal b) Teacher c) Peon d) Medical officer

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) साखळी पद्धतीमध्ये चार संघ सहभागी असतील तर सामन्यांची संख्या _____
 अ) अकरा ब) सहा क) पाच ड) यापैकी नाही
- II) शालेय स्पर्धा आयोजन समितीचा सचिव _____ असतो.
 अ) जिल्हा क्रीडाधिकारी ब) शारीरिक शिक्षण शिक्षक
 क) मुख्याध्यापक ड) तालुका क्रीडाधिकारी
- III) शालेय _____ क्रीडा सुविधेची निगा राखावी.
 अ) ग्रंथालय ब) मैदान क) संशोधन कक्ष ड) यापैकी नाही
- IV) क्रीडा स्पर्धेचा _____ हा एक प्रकार आहे.
 अ) बाद पद्धति ब) साखळी पद्धत क) मिश्र पद्धत ड) वरील सर्व
- V) आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धा _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पाडतात.
 अ) मुख्याध्यापक ब) कुलसचिव क) प्राचार्य ड) यापैकी नाही
- VI) आंतरकुल स्पर्धा _____ मध्ये होतात.
 अ) दोन संस्थामध्ये ब) दोनपेक्षा अधिक संस्थामध्ये
 क) एकाच संस्थेमध्ये ड) यापैकी नाही
- VII) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमासाठी महत्त्वाची सुविधा _____ आहे.
 अ) मैदान ब) पोहण्याचा तलाव
 क) व्यायाम शाळा ड) वरील सर्व
- VIII) क्रीडा साहित्य खरेदी करताना _____ ची आवश्यकता असते.
 अ) कोटेशन ब) साहित्याची यादी
 क) संस्थेची परवानगी ड) वरील सर्व
- IX) क्रीडा स्पर्धांचे प्रकार _____
 अ) आंतरकुल स्पर्धा ब) बहिर्गत स्पर्धा
 क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- X) शालेय विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी _____ च्या मार्फत केली जाते.
 अ) प्राचार्य ब) शिक्षक क) सेवक ड) वैद्यकीय अधिकारी

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Organization, Administration and Sports Management (Paper – III)

Day and Date : Friday, 12-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 60

N. B. : I) **All questions are compulsory.**
II) **The candidates should read original question in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain how will you maintain the physical efficiency and medical examination record.
 - II) Prepare the budget of college sports department.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the care and maintenance of swimming pool and gymnasium.
 - II) Prepare a fixture for League tournament (Tabular method) when five team participate.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- I) Explain the meaning of organization and administration and explain its importance.
 - II) What is meant by intramurals and extramurals ? Explain in detail.
5. Answer the following question (**any three**) : **15**
- I) Importance of program planning in physical education
 - II) Knock out tournament
 - III) Need and importance of sports equipments
 - IV) Sports management system in school level.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- I) शारीरिक कार्यक्षमता व वैद्यकीय तपासणी नोंदवहीची व्यवस्था तुम्ही कशी ठेवाल ते स्पष्ट करा.
 - II) महाविद्यालयाचे क्रीडा विभागाचे अंदाजपत्रक तयार करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- I) पोहण्याचा तलाव व व्यायाम शाळा काळजी व निगा स्पष्ट करा.
 - II) साखळी सामन्यामध्ये ५ संघ सहभागी होत असतील तर त्याचे रखाना पद्धतीने सामना पत्रक तयार करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- I) संघटन आणि प्रशासनाचा अर्थ स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व विशद करा.
 - II) आंतरकुल स्पर्धा व बर्हिगत स्पर्धांचे सविस्तर वर्णन करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- I) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रम नियोजनाचे महत्त्व
 - II) बाद पद्धति
 - III) क्रीडा साहित्याची गरज आणि महत्त्व
 - IV) शालेय स्तरावरील क्रीडा व्यवस्थापन पद्धति.
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Contemporary Issues In Physical Education : Fitness And Wellness,
Sports Nutrition And Weight Management

Day and Date : Monday, 15-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in first **15** minutes in Answer Book on Page No. 3.
2) Figures to the **right** indicate **full** marks.
3) Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read in **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative

10

- 1) _____ is defined as a condition of excess body fat.
a) Obesity b) Exercise c) Injury d) None of these
- 2) M.H.R. is
a) Minimum Heart Rate b) Main Heart Rate
c) Maximum Heart Rate d) None of these
- 3) Eating bad habits is one of the causes of
a) Balance b) Diet c) Flexibility d) Obesity
- 4) Any Bodily movement produced by skeletal muscles that results in energy expenditure is
a) Exercise b) Endurance
c) Body d) None of these
- 5) _____ is the ability to change directions rapidly and accurately.
a) Speed b) Flexibility c) Agility d) Power
- 6) Walking, Running, Mountainering are the example of
a) Strength b) Agility
c) C.V. Endurance d) Flexibility
- 7) Power lifting is _____ event.
a) Aerobic b) Flexibility c) Anaerobic d) Endurance
- 8) _____ is a ongoing process.
a) Running b) Walking c) Swimming d) Wellness

P.T.O.

- 9) _____ is the first indication of a fit person.
 a) Strength b) Agility c) Reaction time d) Flexibility
- 10) The relationship between the _____ body mass is Body composition.
 a) Water, minerals b) Fat weight, lean body
 c) Muscles, bones d) None of these

मराठी रूपांतर

१. खालील योग्य पर्याय निवडा.

१०

- १) शरीरात चरबीचे प्रमाण प्रमाणापेक्षा जास्त असणे _____ होय.
 अ) स्थूलता ब) व्यायाम क) दुखापत ड) यापैकी नाही
- २) एम. एच. आर. म्हणजे
 अ) मिनीमल हार्ट रेट ब) मेन हार्ट रेट क) मॅक्झीमम हार्ट रेट ड) यापैकी नाही
- ३) खाण्याच्या चूकीच्या संवयी हे _____ चे एक कारण आहे.
 अ) समतोल ब) आहार क) लवचिकता ड) स्थूलता
- ४) अस्थि स्नायुमुळे झालेली कुठली ही शारीरिक हालचाल ज्याने उर्जा खर्च होण्यात लक्षणीय वाढ होते त्यास _____ म्हणतात.
 अ) व्यायाम ब) दमदारपणा क) शरीर ड) यापैकी नाही
- ५) _____ म्हणजे सर्वाधिक वेगात शरीर स्थिती व दिशा नेमकेपणाने बदलण्याची क्षमता.
 अ) वेग ब) लवचिकता क) दिशाभिमुखता ड) शक्ती
- ६) चालणे, धावणे, डोंगर चढणे हे उपक्रम _____ ची उदाहरणे आहेत.
 अ) ताकद ब) चपळता
 क) हृदिराभिसरण दमदारपणा ड) लवचिकता
- ७) पॉवर लिफ्टिंग हा _____ क्रीडा प्रकार आहे.
 अ) वातपेक्षी ब) लवचिकता क) वातनिरपेक्षी ड) दमदारपणा
- ८) _____ ही एक गतिशील संकल्पना आहे.
 अ) धावणे ब) चालणे क) पोहणे ड) निरामयता
- ९) कोणत्याही सुदृढ व्यक्तीचे _____ हे पहिले लक्षण आहे.
 अ) ताकद ब) चपळता क) प्रतिक्रिया काल ड) लवचिकता
- १०) शरीरात असलेला _____ वजन यांचे गुणोत्तर म्हणजे शरीर घटक रचना होय.
 अ) पाणी, क्षार ब) मेद, मेदविरहित क) स्नायू, हाडे ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Contemporary Issues In Physical Education : Fitness And Wellness,
Sports Nutrition And Weight Management

Day and Date : Monday, 15-5-2017

Marks : 60

Time : 10.30 a.m. to 1.00 p.m.

N.B : 1) **All questions are compulsory.**

2) *Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read in **English** paper also.*

3) *Figures to the **right** indicate **full** marks.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Define fitness and explain importance of fitness in details.
 - 2) What is Physical Activity of give Physical and psychological benefit ?
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Explain benefits of free weight exercise.
 - 2) Define fitness and explain scope of fitness.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- 1) Diet for weight management explain.
 - 2) Explain causes of obesity.
5. Answer the following in brief (**any three**): **15**
- 1) Importance of Machine weight
 - 2) Nutrition
 - 3) Scope of fitness
 - 4) Aerobic and Anaerobic exercise.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) सुदृढतेची व्याख्या सांगून सदृढतेचे महत्व सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) शारीरिक सक्रियता म्हणजे काय ? त्याचे शारीरिक व मानसिक फायदे सांगा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) फ्री वेट व्यायाम प्रकारांचे महत्व स्पष्ट करा.
- २) सुदृढतेची व्याख्या सांगून त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) वजन कमी करण्यासाठी आहाराचे व्यवस्थापन स्पष्ट करा.
- २) स्थूलतेची कारणे स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन): १५
- १) मशीन वेटचे महत्व
- २) आहार
- ३) तंदुरुस्तीची व्याप्ती
- ४) वातपेक्षी व वातनिरपेक्षी व्यायाम.

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
History of Physical Education (Paper No. – VII)

Day and Date : Friday, 5-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidate should read the original questions in **English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

10

1. Choose the correct alternatives :

- 1) Gymnastic for all is the statement of _____ country.
a) Rome b) Sweeden c) Germany d) China
- 2) National School Games Organization is according to player's
a) Age group b) Weight group c) Height d) Strength
- 3) Sport authority of India was formed in the year
a) 1983 b) 1984 c) 1985 d) 1986
- 4) The word 'athlete' originated in
a) Rome b) Greece c) China d) India
- 5) In _____ year Olympics goldmedals first given to the winners.
a) 1928 Antwerp b) 1908 London
c) 1900 Paris d) 1896 Athens
- 6) The first modern Olympic games were held in the year
a) 1896 b) 1900 c) 1904 d) None of the above
- 7) The term 'Citius' denotes
a) Higher b) Faster c) Stronger d) All of the above
- 8) Olympiad refers to
a) Olympics b) Period between two Olympics
c) Place in Greece d) Olympic medal
- 9) Arjun awards is given for
a) The player b) The coach
c) The assistant coach d) The team manager
- 10) Y. M. C. A. means
a) Young Man Christian Association b) Young Man Christian America
c) Young Man Christian Alliance d) None of these

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
History of Physical Education (Paper No. – VII)

Day and Date : Friday, 5-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidate should read the original questions in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) What is the contribution of Akhadas and Vyayam shalas in physical education movement in India.
 - 2) Describe the physical education in ancient Rome and Greece.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Describe the historical development in ancient Olympic games.
 - 2) Write in detail about Indian Olympic Association.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Explain Arjun Awards.
 - 2) AIU.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Contribution of Y.M.C.A.
 - 2) Asian Games.
 - 3) Nehru Yuvak Kendra.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- १) भारतातील शारीरिक शिक्षण चळवळीतील आखाडा आणि व्यायामशालेचे योगदान काय ते सविस्तर लिहा.
२) पुरातन रोम आणि ग्रीस मधील शारीरिक शिक्षणाचे वर्णन करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- १) पुरातन ऑलम्पिक स्पर्धांच्या ऐतिहासिक विकासाचे वर्णन करा.
२) भारतीय ऑलम्पिक संघटना याबद्दल सविस्तर लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **8**
- १) अर्जुन पुरस्कार याबद्दल स्पष्ट करा.
२) भारतीय विद्यापीठीय संघटना.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **12**
- १) वाय.एम.सी.ए. चे योगदान स्पष्ट करा.
२) अशियाई स्पर्धा.
३) नेहरू युवक केंद्र.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – VIII : Health Education

Day and Date : Monday, 8-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N. B. :** i) **All question are compulsory.**
ii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
iii) **The candidates should read the original question in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) _____ is used for avoiding the disease of Malaria.
a) Campus cleanliness b) School cleanliness
c) Personal hygiene d) All the above
- ii) The study of environment is called as _____
a) Psychology b) Environmental studies
c) Genetics d) None of these
- iii) HIV virus causes _____
a) Malaria b) Diabetes c) Cholera d) None of these
- iv) Polluted water causes _____ disease.
a) TB b) Cholera c) AIDS d) None of these
- v) A player needs _____ calories per day.
a) 4000 b) 2000 c) 500 d) 1000
- vi) Heredity depends upon _____
a) Environment b) Good habits
c) Pollution d) Gens
- vii) The biting of female anopheline mosquito causes _____ disease.
a) TB b) Malaria c) Typhoid d) Cholera
- viii) The following _____ aspect is not related to food.
a) Vitamin b) Protein c) Malnutrition d) Carbohydrates
- ix) Health is continuous _____
a) Management b) Process c) Concept d) None of these
- x) _____ factors influencing on health.
a) Life style b) Heredity
c) Socio-economic condition d) Above all

P.T.O.

Seat No.	
-----------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – VIII : Health Education**

Day and Date : Monday, 8-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

N. B. : i) **All** question are **compulsory**.

ii) The candidates should read the original question in **English**.

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- i) Define health education and write the factors influencing on health.
 - ii) Discuss the ways and methods of inculcating the good health habits among the school children.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- i) Explain the symptoms and prevention of AIDS.
 - ii) Describe an ideal health service for secondary school.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- i) Malaria.
 - ii) Venereal diseases.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- i) Maternal mortality.
 - ii) Family planning.
 - iii) Write effect of environment on health.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक): 10
- i) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या सांगा आणि आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा.
- ii) शालेय मुलांमध्ये चांगल्या आरोग्यविषयक सवयी जडविण्यासाठी विविध मार्गाची व पद्धतीची चर्चा करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक): 10
- i) एडस्ची लक्षणे व प्रतिबंधात्मक उपाय स्पष्ट करा.
- ii) माध्यमिक शाळेतील आदर्श आरोग्य सेवेचे वर्णन करा.
4. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : 8
- i) हिवताप.
- ii) लैंगिक संबंधातून होणारे गुप्तरोग.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : 12
- i) मातेचा मृत्यू.
- ii) कुटुंब नियोजन.
- iii) आरोग्यावर पर्यावरणाचा होणारा परिणाम लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IX)
Kinesiology and Biomechanics

Day and Date : Friday, 12-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- 1) The junction of two or more that two bones is called as
a) muscle b) joint c) Axial bones d) All of these
- 2) In lever of the _____ fulcrum is in middle.
a) Third order b) Fourth order c) First order d) Second order
- 3) Newton's first law of motion is
a) Law of friction b) Law of action and reaction
c) Law of force d) Law of Inertia
- 4) _____ has classified the posture into three types.
a) Newton b) Sheldon c) Nash d) None of these
- 5) Motion is straight line from one point directly to another is called
a) Complex motion b) General motion
c) Angular motion d) Linear motion
- 6) Acceleration is the
a) Rate of change of movement b) Rate of change of velocity
c) Friction d) None of these
- 7) Dorsi flexion movement takes place from _____ joint.
a) Knee joint b) Ankle joint c) Shoulder joint d) Hip joint
- 8) Supination movement takes place from _____ joint.
a) Radio ulner joint b) Wrist joint c) Shoulder joint d) Hip joint
- 9) _____ is the example of hinge joint.
a) Ankle joint b) Hip joint c) Elbow joint d) Shoulder joint
- 10) All the time of release of discuss
a) Centrifugal force is more than centripetal force
b) Centripetal force and centrifugal force become zero
c) Centripetal force is more than centrifugal force
d) None of these

P.T.O.

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IX)
Kinesiology and Biomechanics

Day and Date : Friday, 12-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) *Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English**.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Define force and explain their application to games and sports.
 - 2) Define kinesiology and explain nature of kinesiology.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Write the types of lever with suitable examples.
 - 2) The knowledge of kinesiology is essential to a physical teacher explain.
4. Answer the following question in brief : **8**
- 1) Explain the movements occurring in ankle joint.
 - 2) Importance of Biomechanics of coach.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Body types
 - 2) Types of joint
 - 3) Explain the movement occurring in Elbow joint and knee joint.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) बल म्हणजे काय ते सांगून बलाचे खेळ व क्रीडमध्ये उपयोग स्पष्ट करा.
- २) गतीशास्त्र म्हणजे काय ते सांगून गतीशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) तरफेचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.
- २) शारीरिक शिक्षण शिक्षकास शरीरगती शास्त्राचे ज्ञान आवश्यक आहे स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) धोरणाच्या सांध्यातून होणाऱ्या हालचाली स्पष्ट करा.
- २) मार्गदर्शकास जीवयांत्रिक शास्त्राचे महत्त्व.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) शरीर धारणेचे प्रकार
- २) सांध्यांचे प्रकार
- ३) कोपऱ्याचा सांधा व गुडघ्याचा सांधा यातील हालचाली स्पष्ट करा.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Rules of Sports and Games (Part – II) (Paper No. – X)

Day and Date : Monday, 15-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B.** : I) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
II) **All** questions are **compulsory**.
III) **Neat** diagram must be drawn **where** necessary.
IV) Candidate should **read English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- I) In a shot put when these are eight competitors _____ chances are given to each competitor.
a) Two b) Three c) Six d) Four
- II) In long jump distance between the take off board and jumping pit it is _____
a) 1 m b) 3.5 m c) 3.05 m d) 2.75 m
- III) The softball fence radius is _____
a) 255 Ft. b) 250 Ft. c) 275 Ft. d) 200 Ft.
- IV) _____ players make a cricket team.
a) 16 b) 10 c) 25 d) 9
- V) Weight of the Javelin for men is _____
a) 600 gm. b) 650 gm. c) 800 gm. d) 900 gm.
- VI) Duration of women Kabaddi match is _____
a) 40 m b) 30 m c) 20 m d) 50 m
- VII) The weight of cricket ball is _____
a) 160 gm. b) 180 gm. c) 120 gm. d) 200 gm.
- VIII) The length and width of Badminton court is _____
a) 40 × 20 Ft. b) 40 × 25 Ft. c) 20 × 20 Ft. d) 44 × 20 Ft.
- IX) In softball the size of IInd Base is _____
a) 15 × 30 inches b) 30 × 30 inches c) 20 × 30 inches d) 15 × 15 inches
- X) _____ feathers is in Badminton shuttle.
a) 16 b) 18 c) 20 d) 17

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) गोळाफेकमध्ये जेव्हा आट स्पर्धक भाग घेत असतील तर प्रत्येक स्पर्धकाला _____
संधी दिल्या जातात.
अ) दोन ब) तीन क) सहा ड) चार
- II) लांबउडीमध्ये टेक ऑफ बोर्ड आणि जंपिंग पीट मधील अंतर _____
अ) १ मी. ब) ३.५ मी. क) ३.०५ मी. ड) २.७५ मी.
- III) सॉफ्टबॉलमधील फेन्सची त्रिज्या _____
अ) २५५ फूट ब) २५० फूट क) २७५ फूट ड) २०० फूट
- IV) _____ खेळाडूंचा मिळून क्रिकेट संघ तयार होतो.
अ) १६ ब) १० क) २५ ड) ९
- V) पुरुषासाठी भाल्याचे वजन _____ असते.
अ) ६०० ग्रॅम ब) ६५० ग्रॅम क) ८०० ग्रॅम ड) ९०० ग्रॅम
- VI) महिला कबड्डी सामन्याचा कालावधी _____
अ) ४० मिनीटे ब) ३० मिनीटे क) २० मिनीटे ड) ५० मिनीटे
- VII) क्रिकेट बॉलचे वजन _____
अ) १६० ग्रॅम ब) १८० ग्रॅम क) १२० ग्रॅम ड) २०० ग्रॅम
- VIII) बॅडमिन्टन मैदानाची लांबी व रुंदी _____
अ) ४० x २० फूट ब) ४० x २५ फूट क) २० x २० फूट ड) ४४ x २० फूट
- IX) सॉफ्टबॉलमध्ये दुसऱ्या बेसचा आकार _____
अ) १५ x ३० इंच ब) ३० x ३० इंच क) २० x ३० इंच ड) १५ x १५ इंच
- X) बॅडमिन्टन शॉटलमध्ये _____ पिसे असतात.
अ) १६ ब) १८ क) २० ड) १७

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Rules of Sports and Games (Part – II) (Paper No. – X)

Day and Date : Monday, 15-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- N.B.** : I) **All** questions are **compulsory**.
II) **Neat** diagram must be drawn **where** necessary.
III) Candidate should **read English** paper also.

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Draw a neat diagram of Volleyball court with measurement and give the name of various area.
 - II) Draw a neat diagram of discuss throw and Javelin throw event with measurement.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Write officials hand signals of the following games :
 - a) Kabaddi
 - b) Cricket.
 - II) List the officials required for conducting football match and explain the duties of each officials.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- I) Softball pitching
 - II) Score sheet for shot put.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- I) Off side in football
 - II) Weight group in wrestling
 - III) Power play in cricket.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) व्हालीबॉल मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नावे द्या.
 - II) थालीफेक व भालाफेक बाबीची मोजमापासह आकृती काढा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- I) खालील खेळातील पंचाचे हात इशारे लिहा :
 - अ) कबड्डी
 - ब) क्रिकेट.
 - II) फूटबॉल सामन्यासाठी लागणाऱ्या पंचाची यादी करा आणि प्रत्येकाची कर्तव्य लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) सॉफ्टबॉलमधील पिचिंग
 - II) गोळाफेकीचे गुणपत्रक.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) फूटबॉलमधील ऑफ साईड
 - II) कुस्तीमधील वजन गट
 - III) क्रिकेटमधील पॉवर प्ले.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XI)
Elementary Statistics

Day and Date : Wednesday, 17-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives : **10**
- 1) Measures of central tendency is
a) mean b) median c) mode d) all the above
 - 2) $3 \text{ median} - 2 \text{ mean}$ is formula of
a) mode b) mean c) median d) S.D.
 - 3) Formula of QD is
a) $Q_3 - Q_1$ b) $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$ c) $Q_1 - Q_3$ d) $\frac{Q_1 - Q_3}{2}$
 - 4) Statistics is a _____ word.
a) English b) Latin c) Arabian d) Japan
 - 5) The difference between upper limit and lower limit is known as
a) Frequency b) Class Interval c) Mean d) None of these
 - 6) The concept of standard deviation was introduced by
a) Karl Pearson b) Fisher c) Gauss d) Spearman
 - 7) Σ (Sigma/Summation) is word from _____ language.
a) Latin b) English c) Arabian d) Greek
 - 8) The class interval of 70 –74 is
a) 2 (Two) b) 3 (Three) c) 4 (Four) d) 5 (Five)

- 9) The midpoint of the class 10 – 19 is
 a) 12 b) 14.5 c) 14 d) 15
- 10) The total number of measures in central tendency in the data are
 a) 2 b) 4 c) 3 d) 5

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- 1) केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे कोणकोणती आहेत ?
 अ) मध्यमान ब) मध्यगा क) बहुलक ड) वरील सर्व
- 2) ३ मध्यगा - २ मध्यमान हे _____ सुत्र आहे.
 अ) बहुलक ब) मध्यमान क) मध्यगा ड) प्रमाण विचलन
- 3) चतुर्थक विचलनाचे सुत्र _____ हे आहे.
 अ) $Q_3 - Q_1$ ब) $\frac{Q_3 - Q_1}{2}$ क) $Q_1 - Q_3$ ड) $\frac{Q_1 - Q_3}{2}$
- 4) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेचा आहे.
 अ) इंग्रजी ब) लॅटीन क) अरेबियन ड) जपान
- 5) एखाद्या वर्गाची जेष्ठ व कनिष्ठ मर्यादा या मधील फरकास _____ म्हणतात.
 अ) वारंवारिता ब) वर्गान्तर क) मध्यमान ड) यापैकी नाही
- 6) प्रमाण विचलन या संकल्पनेचा परिचय _____ याने करून दिला.
 अ) कार्ल पिअरसन ब) फीशर क) गॉस ड) स्पिरामन
- 7) Σ (सिग्मा/समेशन) हा शब्द _____ भाषेचा आहे.
 अ) लॅटीन ब) इंग्रजी क) अरेबियन ड) ग्रीक
- 8) ७०-७४ या वर्गाचे वर्गान्तर _____ आहे.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- 9) १०-१९ या वर्गान्तराचे वर्गान्तर मध्य _____ आहे.
 अ) १२ ब) १४.५ क) १४ ड) १५
- 10) केंद्रीय प्रवृत्तीचे परिमाणे _____ या पद्धतीने - मोजणी जातात.
 अ) दोन ब) चार क) तीन ड) पाच

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XI)
Elementary Statistics**

Day and Date : Wednesday, 17-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :** 1) **All** quesitons are **compulsory**.
2) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

2. Answer the following question (**Any one**) : **10**

- 1) Calculate mode from following table (Q. No.3).
- 2) Calculate 40% and 60% value from following table (Q. No.3).

3. Answer the following question (**Any one**) : **10**

- 1) Calculate the Q_3 (Third Quartile) from the following table.

CI	F
130 – 134	2
125 – 129	0
120 – 124	1
115 – 119	3
110 – 114	5
105 – 109	7
100 – 104	6
95 – 99	2
90 – 94	7
85 – 89	5
80 – 84	2
	<hr/>
	N = 40

- 2) Explain need and importance of stastics in Physical Education.

4. Answer the following in brief : **8**

- 1) Standard deviation.
- 2) Correlation.

5. Answer the following in brief : 12
- 1) Measures of central tendency.
 - 2) Histogram.
 - 3) 'O' give curve.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) खालील प्रश्न क्रमांक उच्चा सारणी वरून मोड काढा.
 - 2) खालील प्रश्न क्रमांक उच्चा सारणी वरून 40% व 60% मूल्य काढा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) खाली दिलेल्या सारणीवरून Q_3 (तिसरे चतुर्थक) काढा.

वर्गान्तर	वारंवारीता
१३० - १३४	२
१२५ - १२९	०
१२० - १२४	१
११५ - ११९	३
११० - ११४	५
१०५ - १०९	७
१०० - १०४	६
९५ - ९९	२
९० - ९४	७
८५ - ८९	५
८० - ८४	२

$$N = ४०$$

- 2) शारीरिक शिक्षणात संख्याशात्राची गरज व महत्व स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 8
- 1) प्रमाण विचलन
 - 2) सहसंबंध.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 12
- 1) केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे
 - 2) आयता लेख
 - 3) संचित वारंवारीता वक्र.

Seat No.	
-------------	--

B.P. Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – XII : Marathi Method

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

सूचना : I) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
II) प्रश्न क्र. १ पहिल्या पंधरा मिनिटांनी काढून घेतला जाईल.

१. योग्य पर्याय निवडा :

10

- १) अध्ययन अनुभवाचा महत्वाचा निकष म्हणजे हे अनुभव _____ शी संबंधित असावेत.
अ) पद्धती ब) पुस्तक क) पाठ्यक्रम ड) उद्दिष्ट्ये
- २) मातृभाषा शिक्षकांचा व्यावसायिक दर्जा उत्तम राखण्यासाठी _____ सर्वोत्तरी कार्य करित आहे.
अ) विद्यार्थी संघ ब) मराठी अध्यापक संघ
क) महाराष्ट्र साहित्य परिषद ड) मुख्याध्यापक संघ
- ३) आपल्या मनातील _____ दुसऱ्याला सांगण्यासाठी प्रत्येक व्यक्तिला बोलता येणे आवश्यक आहे.
अ) विचार ब) भावना क) विचार व भावना ड) आचार
- ४) रेडिओ हे एक _____ साधन आहे.
अ) दृक ब) श्राव्य क) दृक-श्राव्य ड) यापैकी नाही
- ५) मनोगत वाचन म्हणजे _____ वाचन होय.
अ) विस्तृत वाचन ब) पुरवणी क) मुकवाचन ड) प्रकट वाचन
- ६) एखाद्या विषय विभाजनाचे तोंडी विवेचन म्हणजे _____ होय.
अ) भांडण ब) परिसंवाद क) कथन ड) प्रकल्प

- ७) अध्यापन ही कला आहे तर _____ हा कलावंत आहे.
 अ) मुख्याध्यापक ब) अध्यापक क) विद्यार्थी ड) वरील सर्व
- ८) माणसा माणसातील हृदय संवाद _____ चालतो.
 अ) मातृभाषेतून ब) घटकातून क) व्याकरणातून ड) यापैकी नाही
- ९) मराठी शुद्ध लेखनाच्या नियमानुसार _____ हा शब्द बरोबर आहे.
 अ) शारीरिक ब) शारिरिक क) शारीरिक ड) वरील सर्व
- १०) _____ द्वारे विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचा किंवा मूल्यमापनाचा आढावा घेता येतो.
 अ) संगित ब) घटकचाचणी क) मित्र ड) यापैकी नाही
२. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 10
- १) मराठी अध्यापन प्रयुक्त्या व तंत्राची सविस्तर माहिती लिहा.
 २) मराठी अध्यापनाच्या विविध पद्धती सांगून उद्गामी व अवगामी पद्धती अध्यापनास उपयुक्त कशा ते सांगा.
३. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 10
- १) भाषा विषयक मूल्यमापनाचे स्वरूप व पद्धती विषयी सविस्तर माहिती लिहा.
 २) मराठी शिक्षकाची शैक्षणिक पात्रता व गुण वैशिष्टे कोणती चर्चा करा.
४. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : 8
- १) व्याख्यान पद्धती
 २) भाषा शिक्षक संघटना एक गरज.
५. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा : 12
- १) दृक-श्राव्य साधने.
 २) मराठी व इतर भाषा यांचा सहसंबंध.
 ३) शालेय अभ्यासक्रमात मराठीचे महत्व.
-

SLR-X – 30

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION**

Hindi Methodology (Paper No. – XII)

Day and Date : Friday, 19-5-2017

Max. Marks : 50

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- सूचनाएँ:** 1) सभी सवालों का जवाब लिखना अनिवार्य है ।
2) सवाल क्र. १ अनिवार्य है । उसे पहले पंद्रह मिनट में पृष्ठ क्रमांक ३ में लिखिए ।

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

१. नीचे दिए गए सवालों के उचित पर्याय चुनिए :

१०

- १) प्रत्येक विषय की _____ अलग होती है ।
अ) संरचना ब) पद्धती क) रूपरेखा ड) इनमें से नहीं
- २) संभाषण प्रणाली को _____ के नाम से भी जाना जाता है ।
अ) नाट्य प्रणाली ब) प्रश्नोत्तर प्रणाली
क) गठन प्रणाली ड) समवाय प्रणाली
- ३) हिन्दी काव्य में हास्यवाद के प्रवर्तक _____ को माना जाता है ।
अ) सुमित्रा चंद्रन ब) राजकुमार वर्मा
क) हरीवंशराय बच्चन ड) जयशंकर प्रसाद
- ४) भाषा _____ का सर्वोत्तम साधन है ।
अ) आचार ब) विचार
क) विनिमय ड) विचार-विनिमय
- ५) पाठ की _____ बताकर पाठ का समारोप किया जा सकता है ।
अ) मध्यवर्ती कल्पना ब) तपशील
क) मुहावरे ड) संबोध

P.T.O.

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Hindi Methodology (Paper No. – XII)

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

सूचना : सभी सवालों का जवाब लिखना अनिवार्य है ।

२. नीचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए (कौनसाभी एक) : १०
- १) हिंदी शिक्षक की पात्रता तथा गुणों की चर्चा कीजिए।
- २) लेखन तथा वाचन पद्धति स्पष्ट कीजिए।
३. नीचे दिए गए सवालों के जवाब लिखिए (कौनसाभी एक) : १०
- १) पद्य का अध्यापन स्पष्ट कीजिए।
- २) हिंदी भाषा शिक्षा के उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।
४. नीचे दिए गए सवालों के जवाब निम्न में लिखिए : ८
- १) अध्यापन का सूत्र स्पष्ट कीजिए।
- २) मौन वाचन स्पष्ट कीजिए।
५. नीचे दिए गए सवालों के जवाब निम्न में लिखिए : १२
- १) व्याकरण का अध्यापन स्पष्ट कीजिए ।
- २) स्वाभाविक प्रणाली स्पष्ट कीजिए ।
- ३) वार्षिक नियोजन स्पष्ट कीजिए ।
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
English Method

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) The term 'Direct method' apparently originated in _____
 - a) India
 - b) England
 - c) France
 - d) America
- 2) Modulation of voice means _____
 - a) Pronunciation
 - b) Stress
 - c) Intonation
 - d) Rhyme
- 3) _____ has classified the Audio-visual aids.
 - a) Dr. West
 - b) Hutton
 - c) Kochar
 - d) Burton
- 4) The main objective of direct method to enable the pupils _____
 - a) To think in English
 - b) To listen carefully
 - c) To communicate fluently
 - d) To read English with understanding
- 5) A meeting of individuals of discuss current problem to provide a workable solution is _____
 - a) seminar
 - b) conference
 - c) symposium
 - d) workshop

P.T.O.

- 6) The skill of writing can be developed through _____
- a) Manipulation stage b) Structural stage
c) Communication stage d) Above all
- 7) There are _____ types of intonation.
- a) Four b) Three
c) Two d) One
- 8) The film strip are the example of _____
- a) Audio aids b) Visual aid
c) Audiovisual aid d) The sak of its use
- 9) The basic qualification for the English teacher at secondary level is _____
- a) M.A. B.Ed. b) H.SC.
c) B.A. B.Ed d) P.T. Ed.
- 10) English teacher should have the knowledge of _____
- a) English b) Students mother tongue
c) Student psychology d) All the above
- _____

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
English Method**

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

N.B. : All questions are compulsory.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
 - 1) List down the step in the lesson plan and explain how to teach prose lesson.
 - 2) Explain the need of English teacher association.

 3. Answer the following question (**any one**) : **10**
 - 1) Explain qualification and qualities of a English teacher.
 - 2) Explain use of audio visual aids to develop listening and speaking skill.

 4. Answer the following question in brief : **8**
 - 1) Place of poetry in teaching English.
 - 2) Problem of spelling.

 5. Answer the following question in brief : **12**
 - 1) Co-curriculum activities
 - 2) Unit test
 - 3) Importance of conference.
-

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) इतिहास विषयासाठी _____ सहशालेय कार्यक्रम केले जातात.
 अ) इतिहास मंडळ ब) सहल क) निबंध स्पर्धा ड) वरील सर्व
- II) _____ हे श्राव्य साधन आहे.
 अ) नकाशे ब) रेडीयो क) व्हीडीयो ड) चित्रे
- III) _____ हा चर्चेचा प्रकार आहे.
 अ) गट चर्चा ब) पथक चर्चा क) बुद्धिमंथन ड) वरील सर्व
- IV) ऐतिहासिक आधारात _____ याचा समावेश होतो.
 अ) मंदीरे ब) खेळणी क) नाणी ड) वरील सर्व
- V) माध्यमिक स्तरावर इतिहास अध्यापनाचा _____ हा उद्देश आहे.
 अ) ज्ञान संपादन ब) अभिरुचि विकास क) उपयोजन ड) वरील सर्व
- VI) इतिहासाल _____ घटनांची नोंद असते.
 अ) वर्तमान कालीन ब) भूतकालीन
 क) भविष्यकालीन ड) वरील सर्व
- VII) विद्यार्थी ऐतिहासिक स्थळांना भेटी देतो हे _____ या उद्दिष्टाचे स्पष्टीकरण आहे.
 अ) आकलन ब) कौशल्य क) अभिरुचि ड) अभिवृत्ती
- VIII) प्रकल्प पद्धतीचा जनक _____ यास म्हटले जाते.
 अ) जॉन ड्युई ब) किल्पॅट्रीक
 क) स्टीव्हन्सन ड) प्लेटो
- IX) इतिहास शिक्षकाचा जीवलग मित्र _____ आहे.
 अ) नकाशा ब) चित्रे
 क) फळा ड) तक्ता
- X) मूल्यमापन ही _____ चाळणारी प्रक्रिया आहे.
 अ) अखंड ब) हेतूपूर्ण क) पद्धतशिर ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
History Method (Paper No. – XII)

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 40

Instructions: I) **All questions are compulsory.**

II) *The candidates should read the original questions in **Marathi**.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) Explain the place and importance of history subject in school curriculum.
 - II) What are the various methods of teaching history ? Explain any two of them.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) How will you make effective use a map and picture in history teaching ?
 - II) What are the various types of audio visual aids ? How will you use it in the teaching of history ?
4. Answer the following questions in brief : **8**
- I) History room.
 - II) Kinds of history.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- I) Need and importance of co-curricular activities of History.
 - II) History teacher.
 - III) Type of examination.

मराठी रूपांतर

२. खालील पैकी **एका** प्रश्नाचे उत्तर लिहा : १०
- I) इतिहास विषयाचे शालेय अभ्यासक्रमातील स्थान आणि महत्व विषद करा.
 - II) इतिहास विषयाच्या अध्यापनाच्या विविध पद्धति कोणत्या त्या सांगून त्यापैकी दोनचे स्पष्टीकरण लिहा.
३. खालीलपैकी **एका** प्रश्नाचे उत्तर लिहा : १०
- I) इतिहास अध्यापनात नकाशा व चित्राचा प्रभावी वापर करता कराल ते स्पष्ट करा.
 - II) दृकश्राव्य साधनांचे विविध प्रकार कोणते ? त्याचा इतिहास अध्यापनात कसा वापर करता येईल.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- I) इतिहास खोली.
 - II) इतिहासाचे प्रकार.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- I) इतिहास सहशालेय कार्यक्रमाची गरज आणि महत्व.
 - II) इतिहास शिक्षक.
 - III) परीक्षांचे प्रकार.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – XII : Geography Method

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** I) **All questions are compulsory.**
II) *The candidates should read the original questions in **English**.*
III) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book Page No. 3. Each question carries one mark.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

(10×1=10)

- i) In every map _____ direction is showed by arrow.
a) South b) West c) North d) East
- ii) The teach any natural unit _____ teaching method is used.
a) Regional b) Lecture c) Story d) Project
- iii) _____ called 'Father of the Geography'.
a) Humbolt b) Karlriter c) Hirodotus d) Pythagorus
- iv) There are _____ types of learning experiences.
a) Two b) Three c) Four d) Five
- v) The syllabus of geography subject is of
a) One year b) Definite Objectives
c) For a standard d) Above all
- vi) The evaluation technique firstly originated in
a) Canada b) Europe c) America d) Australia
- vii) Student observes exactly the map is the specification of _____ objective.
a) Knowledge b) Skill c) Application d) None of these
- viii) The centre in geography study is
a) Environment b) Nature c) Human d) None of these
- ix) An important tool made for school students to study is called
a) Text book b) Outlines c) Black board d) None of these
- x) The father of evaluation technique is
a) Harbart b) Herodotus c) Dr. Benjamin d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) कोणत्याही प्रकारच्या नकाशात _____ हि दिशा बाणाने दाखविलेली असते.
 अ) दक्षिण ब) पश्चिम क) उत्तर ड) पूर्व
- ii) कोणत्याही नैसर्गिक विभागाचे अध्यापन करण्यासाठी _____ हि अध्यापन पद्धती वापरली जाते.
 अ) प्रादेशिक ब) व्याख्यान क) गोष्ट ड) प्रकल्प
- iii) 'फादर ऑफ द जिऑग्रफी' _____ यांना म्हणतात.
 अ) हंबोल्ट ब) कार्लरिटर क) हिरोडोटस ड) पायथॅगोरस
- iv) अध्ययन अनुभवाचे _____ प्रकार घडतात.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- v) भूगोल विषयाचा पाठ्यक्रम _____ असतो.
 अ) एक वर्षाचा ब) निश्चित उद्धिष्टे
 क) इयत्तेसाठी ड) वरील सर्व
- vi) मूल्यमापन तंत्राचा उदय _____ देशात झाला.
 अ) कॅनडा ब) युरोप क) अमेरिका ड) ऑस्ट्रेलिया
- vii) विद्यार्थी नकाशाचा अचूक निरीक्षण करतो हे स्पष्टीकरण _____ हे उद्धिष्टे आहे.
 अ) ज्ञान ब) कौशल्य क) उपयोजन ड) यापैकी नाही
- viii) भूगोलाच्या अभ्यासात केंद्रस्थानी _____ हा असतो.
 अ) पर्यावरण ब) निसर्ग क) मानव ड) यापैकी नाही
- ix) शालेय विद्यार्थ्यांना अभ्यासाकरिता तयार केलेले _____ महत्वाचे साधन आहे।
 अ) पाठ्यपुस्तक ब) आराखडे क) फळे ड) यापैकी नाही
- x) मूल्यमापन तंत्राचा जनक _____ हे आहेत.
 अ) हर्बार्ट ब) हिरोडोटस क) डॉ. बेंजामीन ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. – XII : Geography Method**

Day and Date : Friday, 19-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the correlation of geography with history and science subject.
 - II) Explain the importance of Geography in school curriculum.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the characteristics of a good text book in geography.
 - II) What are the qualification and qualities of Geography teacher ?
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) Geography room.
 - II) Grammar of geography.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Explain the aim of teaching geography.
 - II) Journey method.
 - III) Types of maps.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- I) भूगोल विषयाचा इतिहास आणि शास्त्र विषयाशी असणारा समवाय स्पष्ट करा.
II) शालेय अभ्यासक्रमात भूगोलाचे महत्व कायते स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- I) भूगोलातील चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची गुणवैशिष्टे स्पष्ट करा.
II) भूगोल शिक्षकाची पात्रता आणि गुण कोणते सांगा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तर लिहा : **8**
- I) भूगोल खोली.
II) भूगोलाचे व्याकरण.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तर लिहा : **12**
- I) भूगोल अध्यापनाचे ध्येय स्पष्ट करा.
II) प्रवास पद्धती.
III) नकाशाचे प्रकार.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Economics Methodology

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in first **15** minutes in Answer Book on Page No. 3.
ii) Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** paper also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives.

10

- I) The method going from specific to general is
a) deductive b) inductive c) problem solving d) project
- II) Asking question is the _____ of teaching.
a) Soul b) Core c) Aim d) Objectives
- III) Which techniques of teaching are very old ?
a) Questioning b) Seminar c) Observation d) None of these
- IV) Film, Television, flimstrip these comes under _____ aids.
a) Audio b) Video c) Audio-video d) None of these
- V) According to the economics _____ technique is very useful.
a) Observation b) Explanation c) Lecture d) Demonstration
- VI) According to _____ the relation of economics under national property and its reasoning.
a) Adam Smith b) Marshall c) Robbins d) None of these
- VII) According to Marshall the aim of teaching of economics is _____
a) First going knowledge for the knowledge b) Guiding the person in social life
c) Both 'a' and 'b' d) None of these
- VIII) The author of the book "About Education" is
a) Prof C.E.M. Joad b) Prof. Pigou c) M.P. Maffatt d) None of these
- IX) In marathi the different words used for _____ are like planning, concept, business, thinking etc.
a) project b) concept c) business d) none of these
- X) Problems related to life are the characteristics related to _____ method.
a) project b) problem solving c) discussion d) none of these

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- I) सामान्याकडून विशिष्टाकडे जाण्याची पद्धत म्हणजे _____
 अ) अवगामी ब) उद्गामी क) समस्या निवारण ड) प्रकल्प
- II) प्रश्न विचारणे हा अध्यापनाचा _____ आहे.
 अ) आत्मा ब) गाभा क) हेतू ड) उद्देश
- III) अध्यापनाचे _____ तंत्र फार पुरातन आहे.
 अ) प्रश्नउत्तर ब) परिसंवाद क) निरीक्षण ड) यापैकी नाही
- IV) चित्रपट, टेलिव्हिजन, फिल्मस्ट्रीप हे _____ साधनामध्ये मोडते
 अ) श्राव्य साधने ब) दृक साधने क) दृकश्राव्य साधने ड) यापैकी नाही
- V) अर्थशास्त्राच्या दृष्टीने _____ तंत्र अत्यंत उपयुक्त आहे.
 अ) निरीक्षण ब) स्पष्टीकरण क) कथन ड) प्रात्यक्षिक
- VI) अर्थशास्त्राचा संबंध हा राष्ट्राच्या संपत्तीचे स्वरूप आणि कारणे यांच्या माहितीशी येतो असे _____ म्हणतात.
 अ) अँडमस्मिथ ब) मार्शल क) रॉबिन्स ड) यापैकी नाही
- VII) मार्शलच्या मते अर्थशास्त्र अध्यापनाचे ध्येय _____
 अ) प्रथमतः ज्ञानासाठी ज्ञान प्राप्त करणे ब) सामाजिक जीवनात व्यक्तीला मार्गदर्शन करणे
 क) 'अ' आणि 'ब' ड) या पैकी नाही
- VIII) "About Education" या पुस्तकाचे लेखक _____
 अ) प्रो.सी.ई.एम.जोहेड ब) प्रो.पिगू क) एम.पी.मोफत ड) यापैकी नाही
- IX) _____ या साठी मराठीत वेगवेगळ्या शब्दाचा उपयोग करण्यात येतो जसे योजना, संकल्पना, व्यवसाय विवेचना.
 अ) प्रकल्प ब) संकल्पना क) व्यवसाय ड) यापैकी नाही
- X) जीवनासंबंधी समस्या हे _____ पद्धतीचे वैशिष्ट्य आहे.
 अ) प्रकल्प ब) समस्या निवारण क) चर्चा पद्धत ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Economics Methodology

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 40

N.B : i) **All questions are compulsory.**
ii) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English paper also.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- I) What are the different method of teaching economics and explain any one method ?
 - II) What are the concept and scope of Economics ?
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) What is Economics ? Explain the place and importance of economics in college curriculum and in human life.
 - II) Explain the role and qualification of Economic teacher.
4. Answer the following in brief. **8**
- I) Lesson plan of economics.
 - II) Lecture method in economics.
5. Answer the following in brief. **12**
- I) Business economics
 - II) Techniques in economics
 - III) Co-curricular activities.

मराठी रूपांतर

२. खालीलपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर लिहा. १०
- I) अर्थशास्त्राच्या विविध अध्यापन पद्धती कोणत्या त्या सांगून त्यापैकी एका पद्धतीचे स्पष्टीकरण द्या.
- II) अर्थशास्त्रातील संकल्पना व व्याप्तीचे वर्णन करा.
३. खालीलपैकी एका प्रश्नांचे उत्तर लिहा. १०
- I) अर्थशास्त्र म्हणजे काय ? अर्थशास्त्राचे महाविद्यालयीन अभ्यासक्रमात आणि मानवी जीवनात स्थान आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
- II) अर्थशास्त्र विषय शिक्षकाची पात्रता आणि गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. ८
- I) अर्थशास्त्राचे पाठ रचन
- II) अर्थशास्त्रातील व्याख्यान पद्धति.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. १२
- I) व्यावसायिक अर्थशास्त्र
- II) अर्थशास्त्रातील तंत्रे
- III) अभ्यासक्रम निगडीत बाबी.
-

SLR-X – 37

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Science Method

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory**.
3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answer :

10

- 1) Word 'science' is derived from the word _____ in Latin language.
a) Scientia b) Sociology c) Scientific d) All of these
- 2) _____ means to check the achievement of students through decided objective.
a) Explanation b) Evaluation
c) Learning experience d) None of these
- 3) Charts, graph are _____ aids.
a) Non-projected b) Projected c) a and b d) None of these
- 4) Syllabus is limited part of
a) Primary level b) Curriculum
c) Co-curricular activities d) All of these
- 5) _____ planning is the first step of planning.
a) Year b) Unit c) Lesson d) All of these
- 6) _____ method is contrast with principle of learning by doing.
a) Project b) Experimental
c) Lecture d) Demonstration
- 7) A Planning of a period of teaching is called
a) Lesson plan b) Unit plan c) Year plan d) None of these
- 8) _____ is father of project method.
a) Rousseau b) Killpatric c) Rogers d) Armstrong

P.T.O.

- 9) The origin of science organization was in
 a) Japan b) America c) India d) None of these
- 10) In demonstration method _____ principle.
 a) Simple to complex b) Known to unknown
 c) Concert to observation d) None of these

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) शास्त्र हा शब्द लॅटिन भाषेतील _____ या शब्दापासून तयार झालेला आहे.
 अ) सॅन्टीया ब) समाजशास्त्र क) शास्त्रीय ड) वरील सर्व
- २) आगोदरच निश्चित केलेले अध्यापनाची उद्दिष्टे विद्यार्थीने कितपत आत्मसात केली आहेत ते पाहणे म्हणजे _____ होय.
 अ) स्पष्टीकरण ब) मूल्यमापण
 क) शैक्षणिक अनुभूती ड) यापैकी नाही
- ३) तक्ते, आलेख हे _____ दृक साधने आहे.
 अ) अप्रक्षेपित ब) प्रक्षेपित क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- ४) पाठ्यक्रम हा _____ चा मर्यादित भाग आहे.
 अ) प्राथमिक स्तर ब) अभ्यासक्रम क) सहशालेय उपक्रम ड) वरील सर्व
- ५) नियोजनाची पहिली पायरी म्हणजे _____ नियोजन होय.
 अ) वार्षिक ब) घटक क) पाठ ड) वरील सर्व
- ६) _____ पद्धती कृतिद्वारे अध्यापनाला दोष देणारी आहे.
 अ) प्रकल्प ब) प्रायोगिक क) व्याख्यान ड) दिग्दर्शन
- ७) सामान्यपणे एका तासिकेत आपण जेवढे शिकविणार आहोत त्याचेच नियोजन म्हणजे
 अ) पाठ नियोजन ब) घटक नियोजन क) वार्षिक नियोजन ड) यापैकी नाही
- ८) प्रकल्प पद्धतीचा जनक _____ आहे.
 अ) रूसो ब) किलॅपट्रिक क) रॉजर्स ड) आर्मस्ट्रॉंग
- ९) शास्त्रमेळावे या अभ्यासानुवर्ती कार्यक्रमाचा उगम _____ येथे झाला.
 अ) जपान ब) अमेरिका क) भारत ड) यापैकी नाही
- १०) दिग्दर्शन पद्धती मध्ये _____ या तत्वाचा वापर केला जातो.
 अ) सोप्याकडून अवघडकडे ब) ज्ञाताकडून अज्ञाताकडे
 क) मुर्ताकडून अमूर्ताकडे ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Science Method**

Day and Date : Friday, 19-5-2017

Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Describe briefly the various audio-visual aids that are employed in the teaching of science.
 - 2) Explain how will you organise science fair in your school discuss.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) What is correlation ? How will you correlate science with other subject ?
 - 2) Explain qualities and qualification of science teacher.
4. Answer the following question in brief : **8**
- 1) Diagnostic test
 - 2) Unit plan.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Lecture method
 - 2) Supervised study in science
 - 3) Observation of the sky.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) विज्ञान अध्यापनात वापरण्यात येणाऱ्या दृकश्राव्य साधनांचे विस्तृत वर्णन करा.
 - २) विज्ञान जत्रेचे आयोजन तुमच्या शाळेत कसे कराल ते चर्चा करा.
३. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) समवाय म्हणजे काय ? तुम्ही शास्त्रा विषयाचा दूसरा विषयाशी समवाय कसा साधाल ?
 - २) शास्त्र शिक्षकाची शैक्षणिक पात्रता व गुण स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) नैदानिक चाचणी
 - २) घटक चाचणी.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) व्याख्यान पद्धती
 - २) शास्त्रातील पर्यवेक्षणात्मक अभ्यास
 - ३) आकाश निरीक्षण.
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Methods of School Subject – Mathematics Method

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives :

10

- 1) _____ is one of the projected teaching aids.
a) Picture b) Charts c) Radio d) Model
- 2) Mathematics subject create _____ attitude.
a) Logical b) Calculation c) Aggression d) Ability
- 3) While teaching profit and loss _____ eg. Explain concept.
a) Day today life b) Selling c) a and b both d) None of above
- 4) Geometrical theorem teach _____ applying method.
a) Analytic synthesis b) Heuristic method
c) Student activity d) Easy to difficult
- 5) If circle radius (R) 6, diameter is _____
a) 10 b) 8 c) 12 d) None of above
- 6) In unit planning _____ is one of the step.
a) Known to unknown b) Content analysis
c) Listing d) Fundamental character
- 7) Teaching and learning is a _____ process.
a) Two way b) One way c) Only student d) Only teacher
- 8) _____ method teacher made a problem planning.
a) Discussion method b) Heuristic method
c) Analytic method d) Inductive method

- 9) Mathematics method teacher develop his professional growth _____ is necessary.
 a) Newspaper b) Workshop c) Seminar d) All above
- 10) Inductive method _____ apply teaching maximise.
 a) Diagnostic test b) Particular to general
 c) To create interest in mathematics d) Concrete to abstract

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) खालीलपैकी _____ हे प्रक्षेपित साधन आहे.
 अ) चित्र ब) तक्ते क) रेडिओ ड) नमुना
- २) गणित विषयाने _____ वृत्ती निर्माण होते.
 अ) तर्कसंगती ब) आकडेमोड क) आक्रमकता ड) क्षमता
- ३) नफा तोटा शिकवताना _____ उदा. संकल्पना स्पष्ट होतात.
 अ) व्यवहारोपयोगी ब) विक्री
 क) अ व ब दोन्ही ड) यापैकी नाही
- ४) भूमितीतील प्रमेय शिकवताना _____ पद्धतीचा वापर करावा.
 अ) पृथक्करण संयोजन ब) स्वयंशोधन पद्धती
 क) पृथक्करण पद्धती ड) उद्गामी पद्धती
- ५) जर वर्तुळाची त्रिज्या (R) ६ (सहा) तर वर्तुळाचा व्यास _____ असतो.
 अ) १० ब) ८ क) १२ ड) यापैकी नाही
- ६) घटक नियोजनातील _____ ही एक पायरी आहे.
 अ) ज्ञाताकडून अज्ञाताकडे ब) आशय विश्लेषण
 क) ऐकणे ड) मूलभूत तत्त्व
- ७) अध्ययन अध्यापन ही एक _____ प्रक्रिया आहे.
 अ) द्वि केंद्री ब) एक केंद्री क) फक्त विद्यार्थी ड) फक्त शिक्षक
- ८) _____ पद्धतीमध्ये शिक्षकाच्या समस्यांची मांडणी करावी लागते.
 अ) चर्चा पद्धती ब) स्वयंशोधनपद्धती
 क) पृथक्करण पद्धती ड) उद्गामी पद्धती
- ९) गणित शिक्षकाच्या व्यावसायिक विकासासाठी _____ आवश्यकता असते.
 अ) वृत्तपत्र ब) कृतीसत्र क) परिसंवाद ड) वरील सर्व
- १०) उद्गामी पद्धतीमध्ये _____ अध्ययन सूत्राचा वापर होतो.
 अ) नैदानिक कसोटी ब) विशिष्टाकडून सामान्याकडे
 क) गणित विषयाची गोडी ड) मूर्ताकडून अमूर्ताकडे

Seat No.	
-------------	--

**B.P.Ed. (Semester – II) (Old) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XII)
Methods of School Subject Mathematics Method**

Day and Date : Friday, 19-5-2017
Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

Marks : 40

N.B. : 1) **All questions are compulsory.**

2) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the original question in English.**

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Explain in detail steps in project method.
 - 2) Explain in detail steps in demonstration method.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) What is co-relation ? Explain mathematics and other school subject.
 - 2) Explain characteristic features of mathematics textbook.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- 1) Write importance of mathematics subject.
 - 2) What is year plan ? Explain advantage of year plan.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Explain advantages and disadvantages of Analytic method, Synthetic method.
 - 2) Qualities and qualification of mathematics teacher.
 - 3) Write about audio visual aids in teaching mathematics.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) गणित अध्यापनातील प्रकल्प पद्धतीच्या पायऱ्या सविस्तर स्पष्ट करा.
 - २) गणित अध्यापनातील प्रात्यक्षिक पद्धतीच्या पायाऱ्या सविस्तर स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) समवाय म्हणजे काय ? गणिताचा इतर विषयाशी सहसंबंध स्पष्ट करा.
 - २) गणित विषयाच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची गुण वैशिष्ट्ये लिहा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) गणित विषयाचे महत्त्व लिहा.
 - २) वार्षिक नियोजन म्हणजे काय ? वार्षिक नियोजनाचे फायदे स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) पृथक्करण व संयोजन पद्धतीचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.
 - २) गणित शिक्षकाचे गुणवैशिष्ट्ये आणि पात्रता स्पष्ट करा.
 - ३) गणित अध्यापनातील दृकश्राव्य साधने या बदल लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Sports Training**

Day and Date : Thursday, 4-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All questions are compulsory.**
iii) The candidates should read original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) Fartlek training was first devised and adapted in _____
a) U.S.A. b) Sweden c) England d) India
- ii) From general point of view we can have _____ type of speed ability.
a) Five b) Six c) Four d) Two
- iii) Basic principles of Fartlek training is _____
a) Variation in space b) Variation in duration
c) Variation in place d) None of these
- iv) In weight training _____ is used.
a) Dumbbells b) Barbells c) Pully d) Above all
- v) Overload leads to _____
a) Fatigue b) Adaption c) Recovery d) Rest
- vi) The term agility can be replaced by the term _____
a) movement ability b) reaction ability
c) stretching ability d) co-ordinative ability
- vii) Interval training is used for the development of _____
a) Flexibility b) Agility c) Explosive power d) Endurance
- viii) A player participates in other sports instead of his own sports and takes a rest is called _____
a) off season b) pre competitive season
c) competition season d) recovery season
- ix) To findout drawbacks in a opposite team is called _____
a) Training b) Coaching c) Scouting d) None of these
- x) A trainer should _____ of his game.
a) Latest knowledge b) Rules
c) Strategy d) Above all

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- i) फार्टलेक प्रशिक्षणाचा शोध आणि स्वीकार पहिल्यांदा _____ येथे केला गेला.
 अ) यु.एस.ए. ब) स्वीडन क) इंग्लंड ड) भारत
- ii) सर्वसामान्य दृष्टीने गती क्षमतेचे _____ प्रकार पडतात.
 अ) पाच ब) सहा क) चार ड) दोन
- iii) फार्टलेक प्रशिक्षणाचे मुख्य तत्व _____ हे आहे.
 अ) अंतरातील बदल ब) कालावधीतील बदल
 क) जागेतील बदल ड) यापैकी नाही
- iv) वेट ट्रेनिंग मध्ये _____ चा वापर केला जातो.
 अ) डंबेल्स ब) बारबेल्स क) पुली ड) वरील सर्व
- v) जादाचा भार हा _____ कडे नेतो.
 अ) थकवा ब) स्वीकार क) पुर्नभरण ड) विश्रांती
- vi) दिशाभिमुखता ही संज्ञा _____ मध्ये बदल केलेला आहे.
 अ) हालचाल क्षमता ब) प्रतिक्रिया क्षमता
 क) ताणन क्षमता ड) समन्वयात्मक क्षमता
- vii) मध्यान्ह प्रशिक्षणाचा उपयोग _____ च्या विकासासाठी आहे.
 अ) लवचिकता ब) चपलता क) स्फोटक शक्ती ड) दमदारपणा
- viii) खेळाडूने आपल्या खेळाच्या बाबी न खेळता इतर खेळात सहभागी होवून विश्रांती घेणे याला _____ म्हणतात.
 अ) मुख्य कालावधी ब) स्पर्धापूर्व कालावधी
 क) स्पर्धात्मक कालावधी ड) विश्रांतीचा कालावधी
- ix) विरुद्ध संघातील कच्चे दुवे शोधणे याला _____ म्हणतात.
 अ) प्रशिक्षण ब) मार्गदर्शन
 क) मूल्यमापनात्मक निरीक्षण ड) यापैकी नाही
- x) प्रशिक्षकास त्याच्या खेळाचे _____ असले पाहिजे.
 अ) अदयावत ज्ञान ब) नियम क) डावपेच ड) वरील सर्व

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Sports Training**

Day and Date : Thursday, 4-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

N.B. : i) ***All questions are compulsory.***
ii) ***The candidates should read original question in English.***

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Need and importance of sports training in various games.
 - ii) Define training and explain the principles of sports training.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Define strength and explain the factors determining strength.
 - ii) Periodization of annual training programme – Discuss.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Define technique and tactics. How to use in various games.
 - ii) Define training load and explain type of training load.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Speed
 - ii) Flexibility
 - iii) Neuro-muscular-co-ordinations
 - iv) Endurance.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक). १५
- i) विविध खेळात क्रीडा प्रशिक्षणाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
 - ii) क्रीडा प्रशिक्षणाची व्याख्या लिहून क्रीडा प्रशिक्षणाची तत्वे स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक). १५
- i) ताकदीची व्याख्या लिहून, ताकद निश्चितीचे घटक स्पष्ट करा.
 - ii) वार्षिक प्रशिक्षण कार्यक्रम कालावधीची चर्चा करा.
४. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणताही एक). १५
- i) तंत्रे आणि डावपेच चा अर्थ सांगून विविध खेळात त्याचा वापर कसा केला जातो ते स्पष्ट करा.
 - ii) प्रशिक्षणभार म्हणजे काय ते सांगून प्रशिक्षण भाराचे प्रकार स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- i) वेग (गती)
 - ii) लवचिकता
 - iii) स्नायू-मज्जा सहसंबंध
 - iv) दमदारपणा.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Computer Applications in Physical Education**

Day and Date : Saturday, 6-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The candidates should read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

(10×1=10)

- i) MS word is an _____
 - a) Word processing software
 - b) Presentation software
 - c) E-mail client
 - d) None of these
- ii) The useful unit to enter data in excel is called _____
 - a) Box
 - b) Cell
 - c) Tab
 - d) None of the above
- iii) The first bar of MS word is _____
 - a) Status bar
 - b) Menu bar
 - c) Title bar
 - d) None of these
- iv) General purpose computers are used for _____
 - a) Performs calculation
 - b) Accounting
 - c) Creating a small database
 - d) Above all
- v) _____ is an integral part of computer.
 - a) Mouse
 - b) Monitor
 - c) CPU
 - d) Above all
- vi) _____ software is used for presentation.
 - a) MS word
 - b) MS Excel
 - c) MS PowerPoint
 - d) None of these
- vii) The copied content is pasted by _____ keys with the help of key board.
 - a) ctrl + C
 - b) ctrl + V
 - c) ctrl + X
 - d) ctrl + P
- viii) Font group is included in _____ tabs.
 - a) Page lay out
 - b) Insert
 - c) Home
 - d) View
- ix) The center point in Information Technology is _____
 - a) Information
 - b) Computer
 - c) Technology
 - d) Above all
- x) The useful software for number and mathematical process is _____
 - a) Excel
 - b) Notepad
 - c) Word
 - d) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

(10×1=10)

i) एम्. एस्. वर्ड _____ आहे .

अ) वर्ड प्रोसेसिंग सॉफ्टवेअर

ब) प्रेझेंटेशन सॉफ्टवेअर

क) इ-मेल क्लर्ईट

ड) यापैकी नाही

ii) एक्सेलमध्ये डाटा भरण्यासाठी _____ घटक वापरतात.

अ) बॉक्स

ब) सेल

क) टॅब

ड) यापैकी नाही

iii) एम्. एस्. वर्ड मधील प्रथम बार _____ आहे .

अ) स्टेट्स बार

ब) मेनू बार

क) टाइटल बार

ड) यापैकी नाही

iv) संगणकाचा सामान्य हेतू _____ वापरसाठी आहे.

अ) परफॉर्मन्स कॅलक्युलेशन

ब) अकाऊंटिंग

क) क्रिएटिंग अ स्मॉल डाटाबेस

ड) वरील सर्व

v) संगणकाचा _____ हा अविभाज्य भाग आहे.

अ) माऊस

ब) मॉनिटर

क) सीपीयू

ड) वरील सर्व

vi) प्रेझेंटेशन करिता _____ सॉफ्टवेअरचा उपयोग केला जातो.

अ) एम्. एस्. वर्ड

ब) एम्. एस्. एक्सेल

क) एम्. एस्. पॉवरपॉईंट

ड) यापैकी नाही

vii) कॉपी केलेला मजकूर की बोर्डच्या मदतीने _____ या कीजने पेस्ट केला जातो.

अ) ctrl + C

ब) ctrl + V

क) ctrl + X

ड) ctrl + P

viii) फॉन्ट ग्रूप हा _____ टॅब अंतर्गत आहे.

अ) पेज ले आऊट

ब) इन्सर्ट

क) होम

ड) व्ह्यू

ix) माहिती तंत्रविज्ञानात _____ हा केंद्रस्थानी असतो.

अ) माहिती

ब) संगणक

क) तंत्रज्ञान

ड) वरील सर्व

x) नंबर व गणितीय क्रियासाठी _____ उपयुक्त सॉफ्टवेअर आहे.

अ) एक्सेल

ब) नोटपॅड

क) वर्ड

ड) यापैकी नाही

Seat No.	
---------------------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Computer Applications in Physical Education**

Day and Date : Saturday, 6-5-2017

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

N.B. : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- i) Explain the importance of information communication technology in Physical Education.
 - ii) Explain the features of microsoft word system.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- i) Explain the considering aspects in preparing matter formatting.
 - ii) Explain the components of computer.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- i) Explain the various use of Excel 2007.
 - ii) Write the activity of including page number on word processor.
5. Answer the following question inbrief (**any three**) : **15**
- i) Input device.
 - ii) Use of computer in daily life.
 - iii) Output device.
 - iv) How should present tables in word document ?

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- i) शारीरिक शिक्षणात माहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 - ii) मायक्रोसॉफ्ट वर्ड प्रणालीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- i) मॅटर फॉर्मेटिंग करताना विचारात घ्यावयाच्या बाबी स्पष्ट करा.
 - ii) संगणकाचे घटक स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **15**
- i) एक्सेल 2007 चे विविध उपयोग स्पष्ट करा.
 - ii) वर्ड प्रोसेसर वर पेज नंबर समाविष्ट करण्याची कृती लिहा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही तीन) : **15**
- i) आदान उपकरणे.
 - ii) दैनंदिन जीवनात संगणकाचा उपयोग.
 - iii) प्रदान उपकरणे.
 - iv) वर्ड डॉक्युमेंटमध्ये टेबल्स कशी घालावीत ?
-

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Sports Psychology and Sociology

Day and Date : Tuesday, 9-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Question No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**
3) **The candidates should read the original questions in English.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) Motivation is classified into _____ broad categories.
a) One b) Two c) Three d) Four
- 2) Sociology is scientific study of
a) Culture b) Sports c) Society d) Environment
- 3) _____ is real school of social life.
a) School b) Group c) Parents d) Family
- 4) Reward scholarship comes under
a) Practise b) Motor learning
c) Personality d) Motivation
- 5) Kabaddi team is example of _____ group.
a) Primary b) Secondary
c) Formal d) Informal
- 6) The reason of lower performance in sports competition is
a) Fear of failure b) Anxiety
c) Aggression d) Motivation
- 7) Law of effect in learning was stated by
a) Pavlov b) Thorndike c) Skinner d) Gestalt
- 8) _____ is not a primary motivation.
a) Affection b) Hunger
c) Sex d) Thirst

- 9) The law of effect is also known as
 a) Law of use and disuse b) Law of satisfaction
 c) Law of recovery d) Law of frequency
- 10) 'Sound mind in a sound body said
 a) Discartes b) Rousseau c) Aristotle d) Plato

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- 1) प्रेरणेचे वर्गीकरण _____ मुख्य प्रकारात केले जाते.
 अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार
- 2) _____ शास्त्रीय अभ्यास समाजशास्त्रात केल जातो.
 अ) संस्कृती ब) खेळ क) समाज ड) वातावरण
- 3) सामाजिक जीवनाची शाश्वत पाठशाळा _____ आहे.
 अ) शाळा ब) समूह क) मातापिता ड) कुटुंब
- 4) शिष्यवृत्ती बक्षिस हे _____ च्या अंतर्गत येते.
 अ) सराव ब) कारक अध्ययन क) व्यक्तिमत्व ड) प्रेरणा
- 5) कबड्डी संघ हे _____ समूहाचे उदाहरण आहे.
 अ) प्राथमिक ब) द्वितीय क) औपचारिक ड) अनौपचारिक
- 6) खेळातील स्पर्धेच्या कमीदर्जाच्या कामगिरीचे कारण _____ आहे.
 अ) अपयशाची भिती ब) चिंता क) आक्रमक ड) प्रेरणा
- 7) अध्ययनातील शिकण्याच्या परिणामाचा नियम _____ यांनी मांडला.
 अ) पॅव्हलॉव्ह ब) थॉर्नडाईक क) स्किन्न्र् ड) गेस्टाल्ट
- 8) _____ हे प्राथमिक प्रेरणा नाही.
 अ) प्रेम ब) भूक क) लिंग ड) तहान
- 9) अध्ययनातील परिणामाचा नियमाला _____ म्हणून पण ओळखले जाते.
 अ) वापर आणि गैरवापर ब) समाधानाचा नियम
 क) रिकव्हरीचा नियम ड) तीव्रतेचा नियम
- 10) साऊंड माईंड इन ए साऊंड बॉडी हे _____ यांनी म्हणजे आहे.
 अ) डिसकारटेस् ब) रूसो क) अरिस्टॉटल ड) प्लेटो

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Sports Psychology and Sociology

Day and Date : Tuesday, 9-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 60

2. Answer the following (**any one**) : **15**
- 1) Write meaning of personality. Explain use of personality in field of physical education.
 - 2) Write nature of learning. Explain law of learning.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain need of aggression and anxiety in physical education field.
 - 2) Write meaning of sports psychology. Explain importance of sports psychology.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Effect of culture on people life style. Explain.
 - 2) Explain in detail socialization through physical education.
5. Answer the following in brief (**any three**) : **15**
- 1) Importance of culture
 - 2) Festival and physical education
 - 3) Transfer of training
 - 4) Types of stress.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) व्यक्तिमत्व म्हणजे काय ते सांगून व्यक्तिमत्वाचा शारीरिक शिक्षणात होणारा उपयोग स्पष्ट करा.
 - 2) अध्ययनाचे स्वरूप सांगून अध्ययनाचे नियम स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही **एक**) : **15**
- 1) आक्रमकता व चिंता यांची शारीरिक शिक्षणातील गरज स्पष्ट करा.
 - 2) क्रीडा मानसशास्त्राचा अर्थ सांगून क्रीडा मानसशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) संस्कृतीचा मानव जीवनशैलीवर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
 - 2) शारीरिक शिक्षणाच्या माध्यमातून सामाजीकरण कसे होते हे सविस्तर स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- 1) संस्कृतीचे महत्व
 - 2) शारीरिक शिक्षण आणि उत्सव
 - 3) अध्ययन संक्रमण
 - 4) ताणतणावाचे प्रकार लिहा.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Curriculum Design**

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) **The candidate indent to write *Marathi* should read *English* version also.**
 - 3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following : 10
- 1) The word curriculum is derived from Latin word
a) Course b) Runway c) Currere d) Goal
 - 2) _____ of curriculum give more importance to content other than pupil.
a) Old concept b) Modern concept
c) Both a) and b) d) None of these
 - 3) The dictionary meaning for the term curriculum design is
a) Model b) Sketch c) Design d) Outline
 - 4) Curriculum must encourage and promote _____ growth.
a) Professional b) Physical c) Mental d) Psychological
 - 5) Physical education curriculum planning should be
a) Strong b) Flexible c) Co-operative d) Basic
 - 6) The old concept of curriculum is also known as _____ concept.
a) Ancient b) Traditional c) Modern d) None of these
 - 7) Curriculum is nothing but the arrangement of the subject matter in a
a) Plan b) Order c) Sequence d) Present
 - 8) The process of curriculum development is concerns with _____ major steps.
a) Four b) Five c) Three d) Six
 - 9) _____ of curriculum gives more importance to pupil other than content.
a) Old concept b) Modern concept
c) Both a) and b) d) None of these
 - 10) The word run is very closely associated with
a) Plan b) Physical education
c) Runway d) Aim

मराठी रूपांतर

1. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा. 10
- 1) अभ्यासक्रम हा शब्द _____ ह्या लॅटिन शब्दापासून आला आहे.
 अ) कोर्स ब) रन वे
 क) क्युरेरे (currere) ड) गोल (goal)
 - 2) _____ अभ्यासक्रम संकल्पनेत समाविष्ट घटकाला विद्यार्थीपेक्षा जास्त महत्त्व दिले जाते.
 अ) जुनी ब) आधुनिक
 क) अ) आणि ब) दोन्ही ड) वरीलपैकी नाही
 - 3) अभ्यासक्रम आराखड्याचा शब्दकोणातील अर्थ _____ असा आहे.
 अ) मॉडेल ब) स्केच क) डिझाईन ड) आऊटलाईन
 - 4) अभ्यासक्रम _____ वृद्धी आणि वाढीसाठी प्रोत्साहित करतो.
 अ) व्यावसाईक ब) शारीरिक क) मानसिक ड) सायकॉलॉजिकल
 - 5) शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रम नियोजन _____ असतो.
 अ) बळकट ब) लवचिक
 क) सहकार्यात्मक ड) मूलभूत
 - 6) जुन्या अभ्यासक्रम संकल्पनेस _____ म्हणून ओळखले जाते.
 अ) प्राचिन ब) पारंपारीक क) आधुनिक ड) वरीलपैकी नाही
 - 7) अभ्यासक्रम म्हणजे _____ विषय मांडणी होय.
 अ) नियोजन ब) आदेश क) क्रमवार ड) पातळी
 - 8) अभ्यासक्रम विकसन प्रक्रिया _____ पायऱ्या निगडित आहे.
 अ) चार ब) पाच क) तीन ड) सहा
 - 9) _____ अभ्यासक्रम संकल्पनेत विद्यार्थीला समाविष्ट घटकापेक्षा जास्त महत्त्व दिले आहे.
 अ) जुन्या ब) आधुनिक
 क) अ) आणि ब) दोन्ही ड) वरीलपैकी नाही
 - 10) धावणे हा शब्द _____ शिक्षणाशी संबंधित आहे.
 अ) नियोजन ब) शारीरिक क) धावनमार्ग ड) ध्येय
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – III) (CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Curriculum Design

Day and Date : Saturday, 13-5-2017

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) **All questions are compulsory.**
 - 2) *The candidate indent to write **Marathi** should read **English** paper also.*

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
 - 1) Explain the concept of curriculum and give information about old concept of curriculum.
 - 2) Explain the areas of health education.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
 - 1) Define curriculum design and explain the basic principles of curriculum construction.
 - 2) Define curriculum design and explain it's importance.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
 - 1) Define curriculum and explain the factors affecting curriculum.
 - 2) Explain in detail principles of planning curriculum design.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
 - 1) Steps in curriculum development.
 - 2) Physical education and recreation.
 - 3) Modern concept of curriculum.
 - 4) Field and laboratory experience.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) अभ्यासक्रम संकल्पना स्पष्ट करा. जुना अभ्यासक्रम संकल्पनेची सविस्तर माहिती द्या.
 - 2) आरोग्य शिक्षण क्षेत्र याबद्दल सविस्तर स्पष्टीकरण द्या.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) अभ्यासक्रम आराखडा व्याख्या लिहा. अभ्यासक्रम तयार करण्याची मूलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा.
 - 2) अभ्यासक्रम आराखडा म्हणजे काय ते लिहून अभ्यासक्रम आराखड्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- 1) अभ्यासक्रम व्याख्या लिहा. अभ्यासक्रमावर परिणाम करण्याच्या विविध घटकांचे स्पष्टीकरण द्या.
 - 2) अभ्यासक्रम आराखडा नियोजनाची तत्त्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- 1) अभ्यासक्रम विकसनाच्या पायऱ्या.
 - 2) शारीरिक शिक्षण आणि मनोरंजन.
 - 3) आधुनिक अभ्यासक्रम संकल्पना.
 - 4) मैदान आणि प्रयोगशाळा अनुभव.
-

Seat No.	
----------	--

**B.P.Ed. (Semester – IV) (New – CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION**

Paper – I : Measurement and Evaluation in Physical Education

Day and Date : Friday, 5-5-2017
Time 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions:** I) **All questions are compulsory.**
II) Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read in **English** paper also.
III) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative : **10**
- 1) Johnson has prepared _____ test.
a) Volleyball b) Basketball c) Football d) Badminton
 - 2) AAHPER youth fitness test was introduced in
a) India b) America c) Africa d) Argentina
 - 3) J.C.R. test was constructed by
a) Barrow b) Newton c) Phillips d) Roger
 - 4) In JCR test 'J' stands for
a) Vertical Jump b) Long Jump c) Tripple Jump d) None of these
 - 5) The process of collecting information is called
a) Test b) Measurement c) Evaluation d) Assessment
 - 6) Mc Donald has constructed a skill test in
a) Basketball b) Soccer c) Volleyball d) Football
 - 7) AAHPER youth fitness test consist of
a) 5 items b) 6 items c) 7 items d) 8 items
 - 8) Indian motor fitness test consist of
a) 6 items b) 5 items c) 7 items d) 4 items
 - 9) Which of the following is a motor ability test ?
a) I.O.W.A Brace test b) J.C.R. test
c) a) and b) d) None of these
 - 10) _____ is an out come.
a) Test b) Measurement c) Evaluation d) None of these

मराठी रूपांतर

१. खालील योग्य पर्याय निवडा :

१०

१) _____ कसोटी जॉन्सन ने मांडली.

अ) व्हॉलीबॉल ब) बास्केटबॉल क) फुटबॉल ड) बॅडमिन्टन

२) ऑपर युथ फिटनेस टेस्टचा परिचय _____ येथे झाला.

अ) भारत ब) अमेरिका क) आफ्रिका ड) अर्जेन्टिना

३) जे.सी.आर. चाचणी _____ यांनी तयार केली.

अ) बारो ब) न्युटन क) फिलिप्स ड) रॉजर्स

४) जे.सी.आर. कसोटी मध्ये जे म्हणजे

अ) उभी उडी ब) लांब उडी
क) तिहेरी उडी ड) यापैकी नाही

५) माहिती गोळा करण्याची प्रक्रिया म्हणजे _____ होय.

अ) कसोटी ब) मापन क) मुल्यमापन ड) मुल्यनिर्धारण

६) मॅक डोनाल्ड यांनी पुढील कौशल्य कसोटी तयार केली.

अ) बास्केटबॉल ब) सॉकर क) व्हॉलीबॉल ड) फुटबॉल

७) ऑपर यूथ फिटनेस कसोटी मधील बाबी

अ) ५ ब) ६ क) ७ ड) ८

८) इंडियन कारक पात्रता परीक्षण मधील _____ बाबी आहेत.

अ) ६ ब) ५ क) ७ ड) ४

९) खालीलपैकी कोणती कारक क्षमता कसोटी आहे ?

अ) आय. ओ. डब्ल्यू. ए. ब्रेस टेस्ट ब) जे.सी.आर. टेस्ट
क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही

१०) _____ म्हणजे निष्पत्ती होय.

अ) कसोटी ब) मापन क) मुल्यमापन ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – IV) (New – CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION
Paper – I : Measurement and Evaluation in Physical Education

Day and Date : Friday, 5-5-2017
Time 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 60

Instructions : I) **All questions are compulsory.**
II) **Candidate who intend to write their answer in Marathi are advised to read in English paper also.**

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain the procedure of conducting Lockhart-McPherson badminton skill test.
 - 2) Need and importance of test and measurement in physical education. Write in detail with suitable examples.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain the procedure of conducting AAHPERD fitness test.
 - 2) Explain criteria of good test.
4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain meaning of test, measurement and evaluation in physical education.
 - 2) Explain SAI Hockey test in detail.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
- 1) Types and test.
 - 2) J.C.R. test.
 - 3) Principles of evaluation.
 - 4) Test administration.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १५
- १) लॉकहार्ट -मॅक पीअरसन बॅडमिंटन कौशल्य कसोटी घेण्याची पद्धत स्पष्ट करा.
- २) शारीरिक शिक्षणातील चाचणी व मोजमापनाची गरज व महत्व सविस्तर लिहा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १५
- १) ऑफर फिटनेस टेस्ट घेण्याची पद्धत स्पष्ट करा.
- २) चाचणी निवडण्याचे निकस स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक). १५
- १) चाचणी, मापन आणि मूल्यमापन यांचा शारीरिक शिक्षणाच्या उदाहरणासह अर्थ स्पष्ट करा.
- २) साई हॉकी चाचणी स्पष्ट करा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन). १५
- १) चाचणीचे प्रकार.
- २) जे.सी.आर. चाचणी.
- ३) मूल्यमापनाचे तत्त्वे.
- ४) चाचणीचे आयोजन (प्रशासन).
-

Seat No.	
----------	--

B.P. Ed. (Semester – IV) (New CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Kinesiology and Biomechanics

Day and Date : Monday, 8-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- N.B :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **The candidates should read the original questions in English.**
iii) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives.

10

- i) Carpo metacarpal joint is an example of
 - a) Saddle joint
 - b) Condyloid joint
 - c) Ball and socket joint
 - d) Hinge joint
- ii) Largest bone in the human body is
 - a) Tibia
 - b) Humerus
 - c) Femur
 - d) None of these
- iii) Newton's second law of motion is also known as
 - a) Law of Inertia
 - b) Law of momentum
 - c) Law of gravitation
 - d) Law of action-reaction
- iv) In which type of lever, the weight is in between force and fulcrum.
 - a) Type I
 - b) Type II
 - c) Type III
 - d) All of the above
- v) Synovial joints are
 - a) Slightly movable
 - b) Freely movable
 - c) Both a and b
 - d) None of these
- vi) The law of gravity is an example of a law of motion studied in the human body called
 - a) Anatomy
 - b) Chemistry
 - c) Mechanics
 - d) Physics
- vii) Metacarpals and phalanges are examples of _____ joint.
 - a) Saddle joint
 - b) Gliding joint
 - c) Condyloid joint
 - d) None of these
- viii) The vertical motion of a projectile is given by which law of motion ?
 - a) Law of action reaction
 - b) Law of acceleration
 - c) Law of inertia
 - d) None of these
- ix) The two bones are connected to each other due to
 - a) Tendons
 - b) Lever
 - c) Ligament
 - d) None of these

- x) Motion is straight line from one point directly to another is called
 a) Angular motion b) Linear motion
 c) Complex motion d) None of these

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

- i) कार्पो मेटाकारपल सांधा हे _____ चे उदाहरण आहे.
 अ) सॅडल जॉईंट ब) कॉन्डिलॉईड जॉईंट
 क) उखळीचा सांधा ड) बिजागरीचा सांधा
- ii) मानवी शरीरात सर्वात लांब हाड _____ आहे.
 अ) नडगीचे हाड ब) दंडाचे हाड
 क) मांडीचे हाड ड) यापैकी नाही
- iii) न्यूटनच्या गतिविषयक दुसऱ्या नियमास _____ देखिल म्हणतात.
 अ) जडत्वाचा नियम ब) संवेगाचा नियम
 क) गुरुत्वाकर्षणाचा नियम ड) क्रियाप्रतिक्रियेचा नियम
- iv) तरफेच्या _____ प्रकारामध्ये भारभूजा हे बलभूजा व टेकू या मध्ये असतात.
 अ) प्रकार पहिला ब) प्रकार दुसरा क) प्रकार तिसरा ड) वरीलपैकी नाही
- v) सायनोव्हिअल सांधे _____ आहेत.
 अ) किंचित हालणारे ब) मुक्त हालणारे
 क) दोन्ही अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- vi) मानवी शरीरात अभ्यासलेल्या गुरुत्वाकर्षणाचा नियम हे गतीच्या नियमाचे उदाहरण आहे यास _____ म्हणतात.
 अ) शरीरशास्त्र ब) रसायनशास्त्र क) यांत्रिक ड) भौतिकशास्त्र
- vii) मेटाकार्पल्स आणि फॅलंग्ज ही _____ सांध्याचे उदाहरणे आहे.
 अ) सॅडल जॉईंट ब) सरकता सांधा
 क) कॉन्डिलॉईड जॉईंट ड) यापैकी नाही
- viii) गतीच्या कोणत्या नियमामुळे वस्तु, खेळाडूचे लंबरेषेत प्रक्षेपण होते ?
 अ) क्रिया प्रतिक्रियेचा नियम ब) गतीवृद्धीचा नियम
 क) जडत्वाचा नियम ड) यापैकी नाही
- ix) _____ यामुळे दोन हाडे एकमेकांशी जोडली जातात.
 अ) स्नायूरज्जू ब) तरफ क) अस्थिबंध ड) यापैकी नाही
- x) एकाबिंदूपासून दुसऱ्या बिंदुपर्यंत सरल रेषेत होणाऱ्या गतीस _____ असे म्हटले जाते.
 अ) कोनीय गती ब) रेखीय गती क) गुंतागुंतीची गती ड) यापैकी नाही

Seat No.	
-------------	--

B.P. Ed. (Semester – IV) (New CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – II)
Kinesiology and Biomechanics

Day and Date : Monday, 8-5-2017

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

N.B : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read the original questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- I) Define force and explain their application to sports.
 - II) Explain the terminology of fundamental movements.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- I) Explain the fundamental concepts of centre of gravity and equilibrium.
 - II) Define Kinesiology. Explain the importance of Kinesiology for Physical education teacher.
4. Answer the following question (**any one**). **15**
- I) State the concept of projectile. Explain the factors influencing projectile trajectory.
 - II) Define motion and explain the Newton's Laws of motion.
5. Answer the following questions in brief (**any three**). **15**
- I) Types of muscle contractions
 - II) Classification of muscles
 - III) Second type of lever
 - IV) Explain classification of joints.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) बल म्हणजे काय ते सांगून त्याचा क्रीडेतील उपयोग स्पष्ट करा.
- II) मुलभुत हालचालींची परिभाषा स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 15
- I) गुरुत्वमध्य आणि समतोलत्व यांच्या मुलभुत संकल्पना स्पष्ट करा.
- II) गतीशास्त्र म्हणजे काय ते सांगून शारीरिक शिक्षण शिक्षकास गतीशास्त्र महत्वाचे कसे ते स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक): 15
- I) प्रक्षेपण म्हणजे काय ते सांगून प्रक्षेपित बाबीवर कोणकोणत्या घटकांचा प्रभाव होतो स्पष्ट करा.
- II) गतीची व्याख्या सांगा आणि न्यूटनचे गतीविषयक नियम स्पष्ट करा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : 15
- I) स्नायू आंकुचनाचे प्रकार
- II) स्नायूंचे वर्गिकरण
- III) तरफेचा दुसरा प्रकार
- IV) सांध्याचे वर्गिकरण स्पष्ट करा.
-

Seat No.	
-------------	--

B.P.Ed. (Semester – IV) (New – CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Research and Statistics in Physical Education

Day and Date : Friday, 12-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) Candidate who indent to write answer in **Marathi** are advised to read the questions in **English**.
3) Q. No. **1** is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. **3**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- 1) Mode is calculated by the following formula
a) $\text{Mode} = 3 \text{ Median} - 2 \text{ Mean}$ b) $\text{Mode} = 2 \text{ Median} - 3 \text{ Mean}$
c) $\text{Mode} = \text{Median} - \text{Mean}$ d) $\text{Mode} = \text{Mean} - \text{Median}$
- 2) Range, quartile deviation, average deviation and standard deviation are measure of
a) Measurement of variability b) Measurement of central tendency
c) Both a) and b) d) None of these
- 3) Statistics is a _____ word.
a) English b) Latin c) Greek d) None of these
- 4) Main measures of variability are
a) 4 b) 5 c) 3 d) 2
- 5) _____ is a reliable measure of central tendency.
a) Median b) Mean c) Mode d) All of these
- 6) _____ are the important instrument to acquire knowledge and problem solving in research.
a) Personal experience b) Book
c) Indirect experience d) Logic
- 7) _____ of the following is not the component of research design.
a) Sample of the study b) Tool of data collection
c) Research method d) Report writing
- 8) A careful review of the research journals, books dissertation and other sources of information on the problem this is important step in the _____ of research.
a) Selection problem b) Planning
c) Research method d) Report writing
- 9) There are _____ main research methods.
a) Two b) Three c) Four d) Five
- 10) _____ research is focused on the immediate application not on the development of theory not upon general application.
a) Fundamental b) Applied c) Action d) Case study

P.T.O.

मराठी रूपांतर

२. योग्य पर्याय निवडा :

10

- १) बहुलक खालील सुत्राने काढता येते.
 अ) बहुलक = ३ मध्यगा - २ मध्यमान ब) बहुलक = २ मध्यगा - ३ मध्यमान
 क) बहुलक = मध्यगा - मध्यमान ड) बहुलक = मध्यमान - मध्यगा
- २) विस्तर, चतुर्थक विचलन, सरासरी विचलन व प्रमाण विचलन हे _____ चे परिमाणे आहेत.
 अ) विचलनशीलतेची ब) केंद्रीय प्रवृत्तीची
 क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- ३) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेतून आलेला आहे.
 अ) इंग्रजी ब) लॅटीन क) ग्रीक ड) यापैकी नाही
- ४) विचलनशीलतेची _____ प्रमुख परिमाणे आहे.
 अ) ४ ब) ५ क) ३ ड) २
- ५) केंद्रीय प्रवृत्तीचे _____ हे विश्वसनीय परिमाण आहे.
 अ) मध्यागा ब) मध्यमान क) बहुलक ड) वरिल सर्व
- ६) संशोधना मध्ये _____ हे ज्ञान मिळविण्याचे व समस्या सोडविण्याचे महत्वपूर्ण साधन आहे.
 अ) व्यक्तिगत अनुभव ब) पुस्तके
 क) अप्रत्यक्ष अनुभव ड) तर्क
- ७) पुढील पैकी _____ ही बाब संशोधन आराखाड्याचा घटक नाही.
 अ) अभ्यासासाठी निवडलेला नमूना ब) माहिती संकलनाची साधने
 क) संशोधन पद्धती ड) अहवाल लेखन
- ८) संशोधन नियतकालिके, पुस्तके आणि इतर साहित्य सारख्या माहिती स्रोतांचा समस्या सोडविण्यासाठी काळजीपूर्वक आढावा घेण्यासाठी _____ ही कोणत्याही अभ्यासाची महत्वाची पायरी असते.
 अ) समस्या निवड ब) नियोजन क) संशोधन पद्धती ड) अहवाल लेखन
- ९) संशोधनाच्या प्रमुख पद्धती _____ आहेत.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच
- १०) ज्या संशोधनात तात्काल उपयोजनावर भर असते आणि सिद्धांत तयार करणे व सामान्य उपाययोजनांवर भर नसतो अशा संशोधनास _____ म्हणतात.
 अ) मूलभूत ब) उपयोजित क) कृति ड) व्यक्ति अभ्यास

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – IV) (New – CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Research and Statistics in Physical Education

Day and Date : Friday, 12-5-2017
Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 60

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidate who indent to write answer in Marathi are advised to read the questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Explain need and importance of research in physical education and sports.
 - 2) Define research and explain scope of research in physical education.
3. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) Calculate the mean for the following table.

OR

- 2) Calculate 60% and 80% value for the following table :

CI	f
90 – 94	1
85 – 89	3
80 – 84	7
75 – 79	8
70 – 74	9
65 – 69	6
60 – 64	4
55 – 59	8
50 – 54	2
45 – 49	2

N = 50

4. Answer the following question (**any one**) : **15**
- 1) What do you mean by measure of central tendency ? Which are the measure of central tendency ? How its useful in physical education and sports ?
 - 2) Explain need for surveying related literature.
5. Answer the following question in brief (**any three**) : **15**
- 1) Importance of statistic.
 - 2) Library reading.
 - 3) Percentiles.
 - 4) Research problem.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) शारीरिक शिक्षण व क्रीडा मध्ये संशोधनाची गरज व महत्व स्पष्ट करा.
 - २) संशोधन म्हणजे काय ते सांगून शारीरिक शिक्षण संशोधनाची व्याप्ति लिहा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तर लिहा (कोणताही एक) : १५
- १) खालील सारणी वरून मध्यमान काडा.

किंवा

- २) खालील सारणीवरून ६०% आणि ८०% मूल्य काडा.

CI	f
90 – 94	1
85 – 89	3
80 – 84	7
75 – 79	8
70 – 74	9
65 – 69	6
60 – 64	4
55 – 59	8
50 – 54	2
45 – 49	2

N = 50

४. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १५
- १) केंद्रीय प्रवृत्ति म्हणजे काय ? केंद्रीय प्रवृत्तीची विविध परिणामे कोणती ? शारीरिक शिक्षण व क्रीडा मध्ये ती कशी उपयोगी पडतात ?
 - २) संशोधनात संदर्भसाहित्याचा आढावाचे महत्व सविस्तर लिहा.

५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- १) संख्याशास्त्राचे महत्व
 - २) ग्रंथलयाचे वाचन
 - ३) शततमक
 - ४) संशोधन समस्या.

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – IV) (New – CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Theory of Sports and Games and Their Officiating and Coaching

Day and Date : Monday, 15-5-2017

Max. Marks : 70

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- i) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book Page No. 3.
 - ii) **All** questions are **compulsory**.
 - iii) Neat diagram must be drawn **where** necessary.
 - iv) Candidate should read **original** questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) The weight of volley ball is _____ grams.
a) 240 to 250 b) 260 to 280 c) 290 to 300 d) None of these
- ii) Home run is related _____ game.
a) Hockey b) Cricket c) Softball d) Football
- iii) _____ point are awarded for loan in Kabaddi.
a) One b) Two c) Three d) None of these
- iv) _____ skill is used in running high jump.
a) Perri-o-brain b) Hich Kick c) Foess berri flop d) Hang style
- v) Duration of Kho-Kho (M) match is
a) 55 m. b) 40 m. c) 30 m. d) None of these
- vi) Back strocke is related to
a) Swimming b) Athletics c) Basket ball d) None of these
- vii) In hand ball _____ is the thickness of the line between the goal post.
a) 7 c.m. b) 8 c.m. c) 4 c.m. d) 3 c.m.
- viii) The distance for Marathon Race is _____ km.
a) 40 b) 43 c) 42.195 d) 45

P.T.O.

- ix) The length and width of Basket ball court is _____ mts.
a) 29 × 16 b) 40 × 20 c) 28 × 15 d) None of these
- x) In Athletics the width of a lane is _____ m.
a) 1.25 b) 2.20 c) 1.33 d) None of these

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) व्हॉलीबॉल वजन _____ ग्रॅम.
अ) २४० ते २५० ब) २६० ते २८०
क) २९० ते ३०० ड) यापैकी नाही
- २) होम रन _____ या खेलाशी संबंधित आहे.
अ) हॉकी ब) क्रिकेट
क) सॉफ्टबॉल ड) फूटबॉल
- ३) कबड्डीत लोन साठी _____ एवढे गुन देतात.
अ) एक ब) दोन क) तीन ड) यापैकी नाही
- ४) उंच उडीमध्ये _____ हे कौशल्य वापरतात.
अ) पेरिओ-ऑ-ब्रेईन ब) हिच कीक
क) फॉस बेरी फ्लॉप ड) हॅन्ग स्टार्डल
- ५) खो-खो (पुरुष) सामन्याचा कालावधी _____ असतो.
अ) ५५ मिनीटे ब) ४० मिनीटे
क) ३० मिनीटे ड) यापैकी नाही
- ६) 'बॅक स्ट्रोक' हा _____ खेलाशी संबंधित आहे.
अ) स्विमिंग ब) अॅथलेटीक्स
क) बास्केट बॉल ड) यापैकी नाही
- ७) हॅन्डबॉल खेलातील गोलपोस्ट मधील रेषेची जाडी _____ सें.मी. असते.
अ) ७ ब) ८ क) ४ ड) ३
- ८) मॅरिथॉन स्पर्धेचे अंतर _____ कि.मी. असते.
अ) ४० ब) ४३ क) ४२.१९५ ड) ४५
- ९) बास्केट बॉल मैदानाची लांबी व रुंदी
अ) २९ × १६ मी. ब) ४० × २० मी.
क) २८ × १५ मी. ड) यापैकी नाही
- १०) अॅथलेटीक्स मध्ये धावणमार्गाची (लेन) रुंदी
अ) १.२५ मी. ब) २.२० मी. क) १.३३ मी. ड) यापैकी नाही

Seat No.	
----------	--

B.P.Ed. (Semester – IV) (New – CBCS) Examination, 2017
PHYSICAL EDUCATION (Paper – IV)
Theory of Sports and Games and Their Officiating and Coaching

Day and Date : Monday, 15-5-2017

Marks : 60

Time : 2.30 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- i) All questions are compulsory.*
 - ii) Neat diagram must be drawn **where** necessary.*
 - iii) Candidate should read **original** questions in **English**.*

2. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Define coaching and explain the principles of coaching.
 - ii) Define coaching and explain the qualities of coach.
3. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) Define officiating and explain the principles and importance of officiating.
 - ii) Define officiating and explain the qualities of official.
4. Answer the following questions (**any one**) : **15**
- i) In 400 m track the length of the track is 79 mts., find out R.D.R. and M.R., Calculate the stagger distance for lane no. 4 and 5.
 - ii) Draw a neat diagram of volley ball court with measurement and give the name of various area.
5. Answer the following questions in brief (**any three**) : **15**
- i) Write the live hand signals for Kho-Kho game.
 - ii) Technical equipment in Basket Ball.
 - iii) Power play in cricket.
 - iv) Sudden death in Kho-Kho.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- i) क्रीडा मार्गदर्शनाची व्याख्या लिहून क्रीडा मार्गदर्शकी तत्वे स्पष्ट करा.
 - ii) क्रीडा मार्गदर्शनाची व्याख्या लिहून क्रीडा मार्गदर्शकाची गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- i) पंचकार्याची व्याख्या लिहून पंचकार्याची तत्वे स्पष्ट करून पंचकार्याचे महत्व विषद करा.
 - ii) पंचकार्य म्हणजे काय ते संगून चांगल्या सामनाधिकऱ्याची गुण वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १५
- i) ४०० मी. धावणमार्गाची सरळ बाजू ७९ मी. आहे तर त्याची धावण्याची त्रिज्या व आखण्याची त्रिज्या काढून लेन नं. ४ व ५ चे वाढीव अंतर काढा.
 - ii) व्हॉलीबॉल मैदानाची मोजमापासह आकृती काढून विविध भागांना नावे द्या.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) : १५
- i) खो-खो खेलतील पंचाचे पाच हात इशारे.
 - ii) बास्केटबॉल मधील तांत्रिक साहित्य.
 - iii) क्रिकेट मधील पॉवरप्ले.
 - iv) खो-खो मधील सडन डेथ.
-